

Rapport nr. 13

Ornitologiske registreringer i 11 våtmarksreservater 1985-86

av Jon Bekken

NB: Dette er et skannet og OCR-behandlet dokument.
Teksten er derfor ikke korrekturlest og rettet.
Det er bildet av teksten som er korrekt, ikke den kopierbare
teksten.

INNHOLD

Innledning	side	3
Undersøkellesområdene	"	4
Metodikk	"	6
Fuglefauna i de 11 naturreservatene		
Galtsjøen	"	7
Kvisleflået	"	10
Tufsingdeltaet	"	13
Lille Sølensjø	"	18
Nekmyrene	"	22
Grøntjønnan	"	25
Sørsjøen	"	29
Meløyfloen	"	32
Ulvåkjølen	"	36
Røtkjølen	"	38
Skjeftkjølen	"	40
Litteratur	"	42

INNLEDNING

Fuglefaunaen i våtmarksområder i Hedmark er blant annet blitt undersøkt i forbindelse med IBP (International Biological Program) -CT - Telma (Sonerud & Skattum 1971, 1972), Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (Myhr 1973, Sonerud & Skattum 1974 a,b, 1975 a,b,c, Bekken 1975, Hardeng 1975, Lunde 1975) og Verneplan for våtmarker i Hedmark (Maartmann 1977 a,b). I 1983-84 ble 24 myrområder undersøkt (Bekken 1983, 1984).

Også i forbindelse med midlertidig vern og planer om utbygging av vassdrag er det foretatt en rekke ornitologiske undersøkelser (Bekken 1979, 1982, Mobæk 1982, 1985, Sonerud 1982 a,b, Bekken & Mobæk 1983). Svendsen (1984) har studert våtmarksfugler ved oppdemte småvatn i Tolga.

Denne rapporten gjengir resultatene av ornitologiske undersøkelser i tilsammen 11 våtmarksreservater fra Elverum/Trysil og nordover i 1985-86. Også observasjoner fra tidligere år er tatt med. Alle disse reservatene ble opprettet ved kongelig resolusjon 18. desember 1981.

UNDERSØKELSESOMRÅDENE

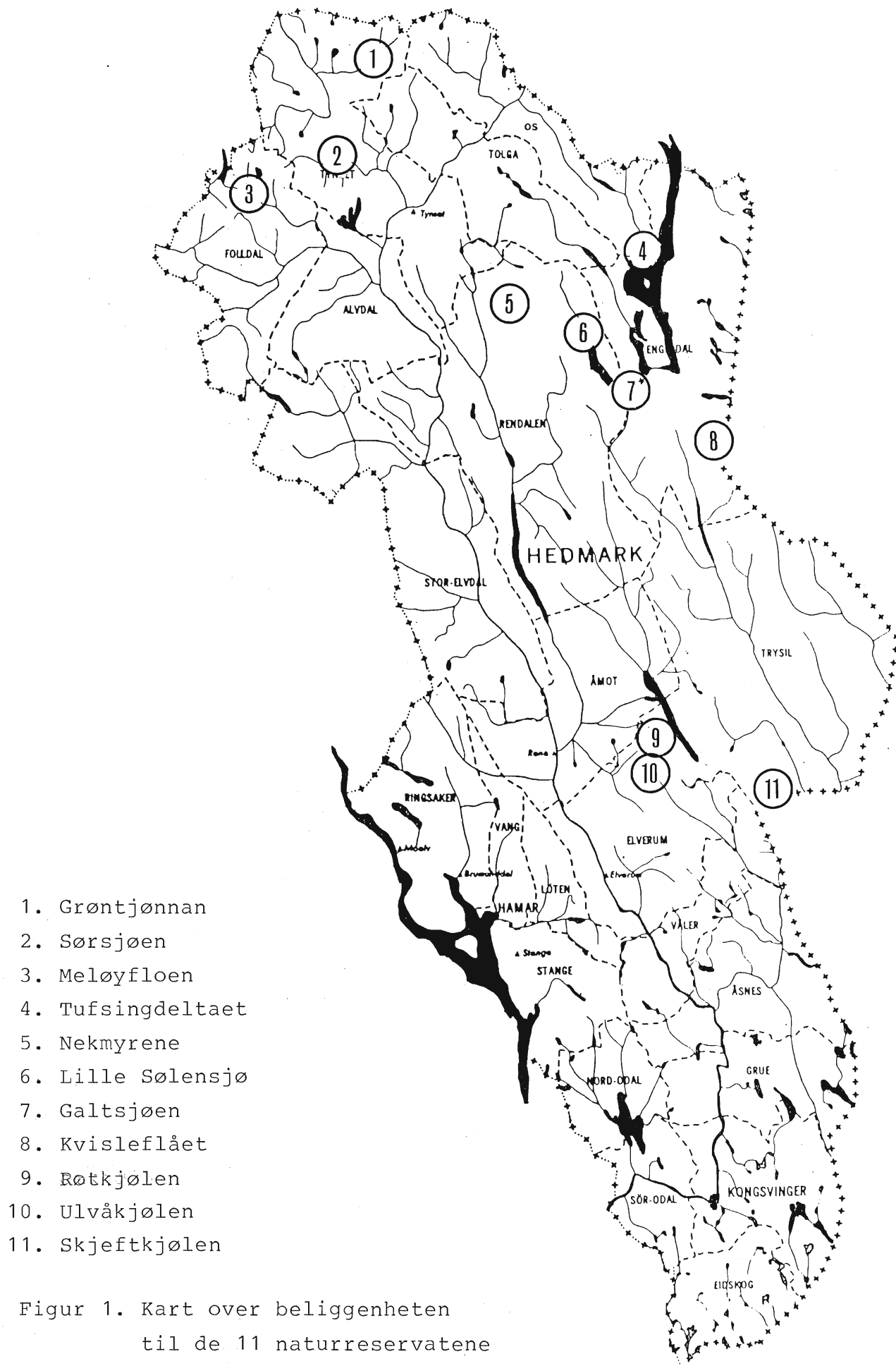
De 11 områdene (fig. 1) ligger innenfor eller i grenseområdet til naturgeografisk region 33 Forfjellsregionen med hovedsaklig nordlig boreal vegetasjon (Nordisk Ministerråd 1977). Flere av områdene ligger i underregion 33d "Øvre Østerdalstypen", som er karakterisert ved smalkronet furu og bjørk, overveiende på næringsfattig grunn (sparagmitt). Underregion 33e kalles "Elverumstypen" med smalkronet furuskog av fin kvalitet på glasifluvialt materiale, mens 33f er den "Nedre Østerdalstypen" med grandominerte, moserike barskoger på næringsfattig grunnfjell. Type 32a er nordre Norrlands og nordre Finlands barskogsområder og "bergkullslätter" (svensk). Type 34c er en sørlig utløper av bar- og fjellbjørkeskogsområdet nord for Dovre til Vest-Jämtland. Type 35f er fjellregionen Dovrefjell, 35h er Trøndelags fjellområder. Reservatenes fordeling på de ulike regioner er vist i tabell 1.

De fleste reservatenes topografi og vegetasjon er detaljert beskrevet tidligere (Tab. 1).

Tabell 1. Våtmarksreservatenes beliggenhet i de ulike naturgeografiske regioner og litteratur i tillegg til utkast til verneplan for våtmarker (Fylkesmannen i Hedmark 1978).

Naturreservat	Naturgeogr. region	Litteratur	
		Område/vegetasjon	Fauna
Galtsjøen	33d	---	Maartmann 1977 a, b
Kvisleflået	33d	Moen 1983	Myhr 1973, Maartmann 1977 a
Tufsingdeltaet	33d	Moen 1983	Sonerud & Skattum 1972 Lunde 1975, Maartmann 1977 a
Lille Sølensjø	33d	Moen 1983	Skattum & Sonerud 1974 b
Nekmyrene	33d	Moen 1983	Skattum & Sonerud 1975 a
Grøntjønnan	34c/35h	Moen 1983	Maartmann 1977 a
Sørsjøen	33d/34c	Maartmann 1977 a	Maartmann 1977 a, b
Meløyfloen	35f	Moen 1983	Maartmann 1977 a
Ulvåkjølen	33e/33f	Moen 1983	Skattum & Sonerud 1974 a
Røtkjølen	33e/33f	Moen 1983	Skattum & Sonerud 1974 a
Skjeftkjølen	32a	Maartmann 1977 a	Maartmann 1977 a

I figur 1 er de 11 områdene tegnet inn på kart.



METODIKK

Hardeng (1981) har prøvd ut takseringsmetoder og takserings-hastighet på Lindåsmyra (Eidskog) og Havmyra (Sør-Odal). Han fant at ved en dekning på 150 daa pr time (6,7 timer taksering pr km²) ble minst 80% av territoriene registrert. I de aktuelle reservatene som til dels har stort areal, var det umulig å gjennomføre en slik totaltaksering. Imidlertid er spesielt interessante deler av reservatene blitt gjenstand for en tilsvarende takseringsinnsats.

Haga (1982) gir en oversikt over takseringsmetoder for innsjø-fugler. Bygd på egne og andres erfaringer stiller han opp en tabell over hvilke takseringstyper som er mest effektive for ulike grupper av våtmarksfugl. Han skiller mellom fjern-observasjoner, rundetakseringer, båttakseringer og reirleting. For de aller fleste våtmarksfugler anbefaler han minst 3 takseringer, mens blant annet måkefugler registreres effektivt ved 2 takseringer lagt til henholdsvis etableringsfasen og rugeperioden.

Alle reservatene ble undersøkt i to perioder, en i slutten av mai - begynnelsen av juni, og en periode i juli. Det ble lagt vekt på fjernobservasjoner og rundetakseringer. For å effektivisere registreringene ble båt tatt i bruk i fire av reservatene.

I det følgende blir fuglefaunaen i de 11 områdene gjennomgått, etterfulgt av en kort vurdering. Forekomsten, også av de vanlige artene, kan kanskje synes unødvendig detaljert beskrevet. Dette er imidlertid gjort for å få en samlet dokumentasjon av forekomsten av våtmarksfugl i reservatene. Artsnavn og -rekkefølge følger Ree (1981).

GALTSJØEN

Kartblad	2018 IV Isteren
UTM	PP 43.63 - 47.69
Kommune	Engerdal og Rendalen
Areal	4 650 daa, derav vann 3 150 daa
Høyde	ca 650 m o.h.
Takseringer	1976 18.6. og 4.9. Erling Maartmann 1977 10 enkeltdager 5.5. - 21.10. Maartmann 1977 a, b 1985 14.5. Erling Maartmann, 24. og 27.5., 11.-12.7.

Galtsjøen og Galthåen er to grunne utvidelser av Trysilelva. Dybden er for det meste under 1,5 m. Mellom Galtsjøen og Håen, og mellom håen og Isteren renner elva i stryk. Sjøene er omgitt av furuskog. Sætertjønnen er grunn og omgitt av et flatt og vått myrområde som nesten kan karakteriseres som en eneste stor starrsump. Hos Maartmann (1977a) er Sætertjønnen og Galtsjøen/Galthåen betraktet som to separate lokaliteter.

Smålom	1 ind. i søndre del av sjøen 24.5.
Storlom	3 ind. 11.5., 9 ind 14.5. og 2 ind 12.6.1976 1 ind. 14.5., 2 ind. 24.5. i Galtsjøen og 2 ind. i Galthåen 3 dager senere.
Toppdykker	Antagelig 1 ind. 28.8.1977 i Galtsjøen. På grunn av lang avstand kunne ikke dykkeren bestemmes med 100% sikkerhet.
Horndykker	1 ind. 18.6.1976.
Gråhegre	Arten ble ikke sett i 1976-77. I årene 1982-84 hekket 1 par på holmen i nordenden av Galtsjøen (Magnar Nordsveen pers. medd.) Bare to andre steder i Hedmark er regelmessig hekking kjent. Imidlertid ble arten ikke sett i 1985.
Sangsvane	Ifølge Erling Sand og Eivind Sundet overvintrer flere ind. hvert år i råk nederst i Galthåen (Maartmann 1977 a).
Grå gjess	Sees sjelden ved Galtsjøen, Sølensjøen er en mer brukt rasteplass (Magnar Nordsveen pers. medd.).
Kanadagås	Arten er sett i Galtsjøen en eller to ganger etter ca 1980 (Magnar Nordsveen pers. medd.).
Brunnakke	Galthåen synes å ha en viss funksjon som rasteplass rundt isgang, med inntil 18 ind. observert i mai 1976. Sætertjønnen er omgitt av en delvis uframkommelig starrsump. Her ble en hunn med 3 unger observert 11.7. Trolig hekker et eller flere par årlig.
Krikkand	Arten raster i Galthåen i lite antall, f.eks. 19 ind. 5.5.1976. I Sætertjønnen 1 par 24.5. og 7 unnfargede ind. 11.7.1985.

- Stokkand Også denne arten raster i lite antall i Galthåen. Trolig hekker noen få par i reservatet.
- Taffeland 1 ind. i Galtsjøen/-håen 14.5.1976 og 1 hann i Sætertjønna 27.5.1985.
- Top pand Galthåen er en viktig rasteplass for denne arten. I mai 1976 ble opptil 106 ind. talt opp, og så sent som 26.10. var det fortsatt 28 ind. til stede. Den 14.5.1985 lå 56 ind. i Galthåen. Arten hekker fåtallig i Galtsjøen/-håen.
- Sætertjønna: 12 hanner og 3 hunner 18.6.1976 og minst 19 ind. 27.5.1985 antyder en tett hekkepopulasjon i tjernet. Hele 65 ind. i begynnende myting 11.7.1985 antyder at tjernet er en betydelig myteplass. Se også kvinand.
- Havelle 1 ind. 18.6.1976 og 1 hann i Galthåen 11.7.1985.
- Svartand 2 ind. 18.6.1976, 2 ind. 12.6. og 8 ind. 21.10.77 i Galtsjøen/-håen. 16 ind. 24.5. og 14 ind. 2.7.1985 midt ute på Galtsjøen. Omtrent lik fordeling hann/hunn i begge flokker. Ingen holdepunkter for hekking i området.
- Sjøorre Arten er sett ved alle besøk i Galtsjøen/-Låen unntatt 5. og 11.5.75., da bare en liten del av Galthåen var gått opp. Størst antall 12 ind. 18.6.1976, 10 ind. 6.10.1977 og 12 ind. 12.7.1985. Noen få par hekker: 2 hunner med ungekull på henholdsvis 5 og 6 unger i Galtsjøen 28.8. og et kull samme sted 10.9.1977.
- Kvinand Tallrikestede andeart i området. Vårtrekk 1976: 5.5.: 95 ind., 11.5.: 128 ind., 14.5.: 70 ind. I mai 1985 var det tilsammen ca 65 ind. i Galtsjøen /-håen. Hekking: Ved telling i Galthåen og -strømmen 11.7.1985 ble 8 kull registrert. Alle var på 5-7 unger. Hekkemulighetene er gode med 70 - 80 holker innen reservatet (Magnar Nordsveen pers. medd.). Også påvist med unger i Sætertjønna. Myting: 105 ind. i Sætertjønna 11.7. 1985. Høsttrekk: 265 ind. i Galtsjøen 28.8., jevnt avtagende antall til 31 ind. 21.10.1977. Det førstnevnte antall inkluderer en del ikke med sikkerhet artsbestemte ind.
- Siland 4 ind. 18.6. og 2 ind., hvorav 1 hunn med 4 halvstore unger i Galthåen 4.9.1976. 2 ind. 14.5. og 10 ind. 6.10.1977. Dessuten 1 par ovenfor Isterfossen 2.6.1983. Ikke sett i 1985.
- Laksand Observert uregelmessig i 1976-77 med 1-3 ind., 22.9.1977 hele 15 ind. I 1985 ble 2 par sett helt nord i sjøen 24.5. og 2 hanner nedenfor Galten gård 3 dager senere. Den 11.7. ble en hunn med 8-10 små unger og 4 andre ind. sett i Galtstrømmen.
- Fiskeørn Tradisjonell hekkeplass like utenfor reservatet, bebodd også i 1985.
- Trane 2 ind. 5.5. og 3 ind. 10.9.1977 ved Galtsjøen/Galthåen. Ved Sætertjønna ble 2 ind. med hekkeatferd sett i 1976, året etter ble 1 engstelig ind. og et tomt reir observert.

	Arten ble ikke sett i 1985.
Heilo	6 ind. 14.5. og 50 - 100 ind. på jordene ved Galten gård 24.5.1985.
Vipe	2 engstelige ind. ved Sætertjønnna 29.6.1977.
Enkeltbekkasin	3 ind. med hekkeatferd ved Sætertjønnna i 1977, 2 ind. skremt samme sted 11.7.1985.
Småspove	1 ind. ved Galtsjøen 14.5.1985.
Sotsnipe	Fluktspill hørt ved Galtsjøen 14.5.1985.
Gluttsnipe	2 ind. med hekkeatferd ved Sætertjønnna i 1976, et ind. sett i 1977. I 1985 ble 1 ind. sett ved Galthåen og 1 ind. ved Galtsjøen 14.5. og 2 ind. nord i sjøen 24.5.
Grønnstilk	Sætertjønnna: 10-15 ind. sett 18.6.1976, en del av dem med hekkeatferd, i 1977 minst 10 varslende ind. I 1985 2 ind. 24.5. Helt nord i Galtsjøen 2 ind. 24.5.1985.
Strandsnipe	Enkeltind. og par sett flere steder rundt Galtsjøen/-håen 1985.
Svømmesnipe	Sætertjønnna: 2-3 ind. i 1977 og 2 engstelige ind. 1985.
Hettemåke	3 ind. 14.5., 15-20 ind. 24.5. og ca 50 ind. 27.5.1985 i Galtsjøen. I Galthåen var 15 ind. på matleting 11.7.1985
Fiskemåke	5-10 ind. i Galtsjøen 24.5. og 25 ind. i Galthåen 11.7.1985 Ellers flere observasjoner av 1-2 ind., også i Sætertjønnna.
Gråmåke	3 ind. i Galthåen 14.5.1985.
Rødnebbterne/ Terne sp.	2 ind. ved Sætertjønnna 29.6. 1977. I 1985 2-3 ind. 24.5. og 9 ind. 3 dager senere. I Galtsjøen 1 ind. 14.5., 15-20 ind. 24.5. og 2-3 ind. i Galthåen.
Fossefall	1 ind. i Isterfossen 24.5.1985.

Galtsjøen naturreservat er først og fremst et viktig område for ender. Fra de første råkene dannes om våren, til isen gradvis legger seg senhøstes har området ulike funksjoner, særlig for dykkender. Under vårtrekket kan antallet ender være godt over 200, om høsten ca 300 ind. Siden telling i trekketidene bare er foretatt 1-2 år, kan antallet sikkert være enda høyere under spesielle forhold. Sætertjønnnas funksjon som myteplass for toppand og kvinand er interessant. Det er ukjent om dette er et årlig fenomen.

KVISLEFLÅET

Kartblad	2018 I Engerdal	
UTM	UJ 43.51 - 52.61	
Kommune	Engerdal	
Areal	33 000 daa	
Høyde	740 - 780 m o.h.	
Takseringer	1973	Myhr 1973
	1977 4.7.	Maartmann 1977a
	1982 3. - 4.7.	Erling Maartmann
	1983 23. - 24.5	Tøråsen 1985
	1985 15.-17.6. og 10.-11.7.	
Storlom	Bare en observasjon er kjent: 2 ind. i Storfetabbortjern 17.6.1985.	
Brunnakke	En hann observert i 1973, og en hunn sett sørøst for Rådløskjølen i 1982.	
Krikkand	Åtte observasjoner i 1985, for det meste av 1-3 hanner. I tillegg en hunn med 5 unger på Rådløskjølen 11.7. Siden arten lever mer bortgjemt enn andre ender, er det sannsynlig at reservatet har kanskje 10-20 hekkende par av arten.	
Stokkand	Seks observasjoner av 1-2 ind. i 1985, de fleste i ansamlingen av tjern i sør. Arten er trolig en fåtallig hekkefugl.	
Toppand	11 ind. ble observert 28.6.1973. I løpet av 23.-24.5.1983 ble 25-30 ind. registrert. I 1985 fire observasjoner av henholdsvis 1, 2, 4 og 5 hanner 16.-17.6. Alle holdt til i ansamlingen av tjern i sør. Antallet par i reservatet kan anslås til 10-20.	
Kvinand	Ikke nevnt av Myhr (1973), men var sammen med toppand vanligste andeart i 1983, med 25-30 ind. registrert. I 1982 ble det registrert et kull på 9 unger i tjern nordvest for Svarttjønnen og et på 6 unger sørøst for Rådløskjølen. 1-2 ind. ble registrert 8 steder i 1985, herav en hunn med 7 unger. Det er satt opp mange holker i området, og flere av disse er i bruk. Naturlige reirhull i tørrfuruer bør det også være en del av. Antallet par anslås til 10-20.	
Laksand	1 hann observert 28.6.1973.	
Myrhauk	1 hunn på Kløftmyra 15.6.1985.	
Trane	Et par med unge ble observert i 1973. I 1985 ble arten hørt og sett i fire adskilte områder, men hekking ble ikke påvist. Biototypen er velegnet for arten, og det er grunn til å tro at 2 til 4 par hekker i reservatet.	
Heilo	Arten ble vurdert å være relativt vanlig i 1973. I 1977 ble 2 ind. registrert på Rådløskjølen, i 1982 2-3 par. I 1985 minst 1 par samme sted og minst 2 par på Storkjølen/Kløftmyra. Konklusjon: Fåttallig hekkefugl på de tørrere delene av de største myrflatene.	

- Vipe Tilsammen 5 varslende ind. observert i 1973. I 1977 6 engstelige ind. og i 1982 5-10 engstelige ind. og en flokk på 10 ind. på Rådløskjølen. I 1985 minst 2-3 par samme sted, i tillegg varslende ind. vest for Gurentjerna i nord, to steder på Storkjølen og ved Starrtjerna i sør. Antallet par i reservatet kan anslås til 7-12.
- Fjellmyrløper Arten ble ikke registrert i 1977, men deler av området ble vurdert å utgjøre ideelle biotoper for arten. I 1982 ble et engstelig par oppdaget. I 1985 ble to unger fra ulike kull observert, trolig hekket tre par i nærheten av hverandre.
- Brushane Et par og senere en hann observert i 1973. I 1977 ble det registrert 4 engstelige høner på Rådløskjølen og en på Storkjølen. I 1982 5 høner og i 1985 2 høner på Rådløskjølen. Trolig hekker 5-10 høner årlig i reservatet.
- Kvartbekkasin Et reir med 4 egg ble funnet på et stort, vått fattigmyrparti 27.6.1973. Dette var første positive hekkfunn av arten i Sør-Norge. Etter dette er arten bare registrert ca 12.6.1982, da en hann i fluktspill ble hørt (O.R. Fremming pers. medd.).
- Enkeltbekkasin To ind. registrert i 1973, det samme på Rådløskjølen i 1977. Spillende hanner på Kløftmyra og ved Starrtjerna i sør i 1985. Det er trolig at 3-6 par hekker i området.
- Småspove Bare 2 ind. ble registrert i området i 1973. I 1977 4 varslende par og i 1982 minst 10 varslende ind. på Rådløskjølen. I 1985 varslet 4-6 ind. her. I tillegg 15 registreringer i ulike deler av reservatet, herav minst 5 varslende ind. på Storkjølen. Trolig hekker minst 15-20 par i området.
- Storspove I 1973 ble 1 ind. observert, sannsynligvis hekkende. Etter det er arten bare notert i 1983.
- Gluttsnipe Ble vurdert som relativt vanlig og sannsynlig hekkfugl i 1973. Observasjonene i senere år tyder på det samme. I 1985 ble 1-2 varslende/spillende ind. registrert 14 steder i ulike deler av reservatet. Trolig hekker minst 10-15 par. Sammen med småspove er arten karakterart for det meste av arealet.
- Grønnstilk Arten har tydelig sparsommere forekomst en gluttsnipe, i hvert fall i 1985. Foruten på de to største myrflatene ble den registrert ved Tollåtjerna i nord og ved det største Starrtjern i sør. Trolig hekker 5-10 par i reservatet.
- Strandsnipe Ble vurdert som relativt vanlig i 1973. Er senere notert ved Starrtjerna i 1982 og 1985, siste år også på tre andre steder. Fåfallig hekkfugl.
- Hettemåke Først observert i 1982, med 10 ind. ved Starrtjerna, minst 3 ind. lå på reir. Opptrådte også i 1983 "i begrenset antall", og i 1985 ble minst 3 varslende ind. registrert i

tjern UJ 473 544 sør for Svarttjerna. Reirene lå ute på starrholmer i tjernet. Minst ett par ruget også i et tjern ca 500 m lenger øst.

Fiskemåke	Registrert både i 1982 og 1983. I 1985 ble varslende ind. notert ved Stubbanetjern i nord, ved Holmtjern sentralt i reservatet og ved Starrtjerna i sør.
Rødnebbterne	1 ind. ved Gurentjern i nord 16.6.1985, neste dag 1 ind. ved det største Starrtjern.
Jordugle	Et kraftig varslende ind. ved Rådløskjølen 16.6., også sett 11.7.1985. Trolig flere hekkende par i de bedre gnagerårene.
Gulerle	Vanlig hekkefugl.
Sivspurv	Fåtallig hekkefugl.

Kvisleflået er et viktig hekkeområde for et stort spekter av våtmarksarter. Ingen av artene forekommer i særlig høye tettheter. Mosaikklandskapet med furuskog, myrer og tjern utgjør ideelt hekkehabitat for gluttsnipe og småspove, som må betegnes som karakterarter. Den fåtallige fjellmyrløperen hekker trolig hvert år, mens det er uklart om den i Sør-Norge svært sjeldne kvartbekkasinen er til stede årlig.

TUFSSINGDELTAET

Kartblad	1719 II Elgå
UTM	PP 45.96 - PQ 49.03
Kommune	Os
Areal	9 200 daa
Høyde	660 - 670 m o.h.
Takseringer	1972 26.-28.6. Sonerud & Skattum 1972
	1974 26.-31.8. Lunde 1975
	1975 4.-5.6. " "
	1976 19.-21.6. Maartmann 1977
	1977 4.7. " " "
	1985 24.-27.5. og 23.-26.6.

På kartet er det tegnet inn 4 tjern ved Kalfloen i nordlige del av reservatet. Disse områdene er om sommeren faste myrområder, men er muligens oversvømt under vårflommen.

Storlom	3 ind. observert ved Korneset i 1975. I 1985 ble arten observert i begge feltperioder, i antall av opptil 4 ind.
Horndykker	1 voksenfugl like utenfor Tufsingas utløp 28.8.1974.
Storskarv	1 ungfugl lå utenfor Korneset 30.8.1974 og fløy senere inn i deltaet.
(Gråhegre)	Merkelig nok synes det ikke å foreligge observasjoner av denne arten.
Sangsvane	Småflokker raster av og til i området. I 1982 eller -83 oppholdt to ungfugler seg her helt til kanotrafikken startet i første halvdel av juli. I 1985 var 3 ind. til stede 24.5. (Olav Svendsen pers. medd.), og 1 ungfugl var fortsatt i området ved avslutningen av første feltperiode 27.5.
Grå gjess	Flokker raster av og til ute i deltaet (Olav Svendsen pers. medd.).
Brunnakke	I 1972 ble 2 hanner sammen og en hunn observert ute i deltaet. I løpet av seks dager i august 1974 ble også tre ind. registrert, i 1975-77 ingen. I 1985 ble par observert to ganger og 5 hanner og en hunn holdt til ute i deltaet 24.6. Området er stort og vanskelig å få oversikt over, særlig utover sommeren gjemmer grasender seg bort i starrvegetasjonen. Observasjonen av 5 hanner antyder trolig antallet par i reservatet.
Krikkand	I 1972 ble 3 engstelige hunner (minst 2 med unger) og en flokk på 3 hanner sett ute i deltaet. I slutten av august 1974 ble småflokker på tilsammen ca 20 ind. sett. I 1976 ble enkeltind. 3 ungekull og ytterligere en engstelig hunn notert. I 1985 ble 3 eller 4 ind. skremt opp fra dammer vest for koia ved Kalfloen, ellers ble enkeltindivider registrert ute i deltaet og 1 engstelig hunn i søndre tjern på Rotvikkjølen (utenfor reservatet). Antallet par kan være større enn observasjonene antyder.

Arten kan leve bortgjemt ute på de store starrengene og er ikke lett å registrere verken til fots eller i kano.

- Stokkand I 1972 ble et par observert i et myrtjern, 1 par i overgangen myr/delta, og 7-10 hanner og en hunn i deltaet. I august 1974 furasjerte ca 30 ind. i ulike deler av deltaet. I 1976 opptrådte arten enkeltvis eller parvis, relativt fåtallig. I 1985 ble arten registrert seks ganger, herav en hunn med 7-8 unger og en flokk på 7 ind. i begynnende myting. Antallet par i reservatet anslås til 5-10.
- Stjertand Bare registrert i 1976, da et par ble sett i ytre del av området 20.6.
- Toppand I 1972 ble et par observert i et av tjerna nærmest riksveien. Ute i deltaet ble 1-4 ind. av begge kjønn stadig observert. I 1976 var arten sammen med krikkand den tallrikeste andearten. Flokker på opptil 10 ind. ble sett, og to reir (4 og 9 egg) ble funnet ute i deltaet. Totalantallet ble anslått til neppe noe særlig mer enn 20 ind. Fram til 1985 synes antallet å ha økt. I første periode ble opptil 26 ind. sett i flokk, i andre periode oppholdt ca 20 ind. seg ute i deltaet fordelt på 2-3 flokker. Den 17.7. ble en flokk på 16 ind. observert (Erling Maartmann pers. medd.). I alle tilfelle var hannene klart i flertall. En del av disse kan tenkes å komme fra par som hekker i mindre våtmarksområder et stykke fra deltaet. Når dette tas i betraktning, kan antallet par ligge i intervallet 10-20.
- Bergand 3 ind. observert 4.-5.6.1975.
- Svartand 1 par i Adamstjørna 28.6.1972.
- Sjøorre I 1985 ble ca 15 svarte ender (trolig denne art) observert 25.5. helt ute ved iskanten ytterst i deltaet. 24.6. ble 2 hanner observert i deltaet.
- Kvinand I 1972 forekom arten omtrent i samme antall som toppand. To kull på 7 og 13 unger ble observert. 4.-5.6.1975 ble ca 10 ind. notert i ulike deler av deltaet. Året etter opptrådte arten svært fåtallig, bare noen få enkeltind. ble sett. I 1977 ble 2 ind. observert. I 1985 var inntrykket det samme, med 5 observasjoner av 1-3 fugler. Ved nordenden av Tjørnane var det dun og klekkeskall i ei andekasse, og den 17.7. observerte E. Maartmann et kull ute i deltaet. Trolig hekker 2-6 par i reservatet.
- Siland I 1974 ble en flokk på 6 ind. observert 31.8. I 1985 ble et par sett ved sørenden av Adamstjørna 25.5., og 25.6. en hann ut mot Korneset.
- Laksand I 1974 6 ind. i flokk 31.8., neste år 4 observasjoner av enkeltind. 4.-5.6. I 1985 et par ved sørenden av Adamstjørna 26.5.
- Sivhauk En ung (trolig ett år gammel) hunn jaktet i deltaet 24.6.1985.

- Fiskeørn Sett under feltarbeid i 1972, 1975 og 1976. Arten hadde reir inne i reservatet fram til 1982 (Olav Svendsen pers. medd.). Etter det har arten hekket noe utenfor reservatet (Ø. Lunde pers. medd.). To ind. jaktet ytterst i deltaet 24.6.1986, og den ene fløy mot det nye reiområdet med bytte.
- Trane Området synes å ha betydning som rasteplass for traner. I perioden 26.-31.8.1974 ble traner sett og hørt hver dag. I alt ble 30-35 ind. observert. Ifølge oppsynsmann Olav Svendsen bruker et par å hekke vest for Tufsinga i nordre tredjedel av reservatet. Trane ble ikke registrert her i 1985, men arten er jo flink til å stikke seg bort når den har unger. Tranerop ble derimot hørt gjentatte ganger fra Rotvikkjølen i øst, og 1-2 ind. ble sett på matleting ute i deltaet. Samme år ble et reir med ett egg funnet av gjeddefiskere på landtunga mellom Tjørnane og Tufsinga. Dette reiret var eller ble trolig forlatt. Det ser altså ut til at mer enn ett par kan hekke i området.
- Sandlo Et ind. hørt 4.-5.6.1975 og 1 ind fløy over deltaet 24.5.1985.
- Heilo På myrene ble 5 noenlunde stasjonære par en flokk på 3 ind. registrert et par ganger i 1972. I 1976 ble 2 ind. notert på Kalfloen. I 1985 ble arten hørt flere ganger fra båt nedover elva 24.5. og varslende par ble i juni notert nordøst for Adamstjørna og ved tjern nordøst for Brenna nord i reservatet.
- Vipe I 1972 ble 4 stasjonære, varslende par påvist. I 1976 var det to varslende par på myrområdet nærmest riksveien. I 1985 synes det å ha vært mindre vipe i området, med bare ett varslende par, i nord ved tjerna nordøst for Brenna.
- Temmincksnipe Flere småflokker rastet i slutten av august 1974.
- Myrsnipe Som temmincksnipe
- Brushane I 1972 ble det registrert 7 engstelige høner, 6 på myrene og 1 i deltaet. Ungekull og et plyndret reir ble også observert. I deltaområdet holdt en flokk på 13 haner til. I 1976 ble opptil 15 hanner sett her. I tillegg 2 engstelige høner på myrene vest for elva. I 1985 ble bare småflokker av haner sett i deltaet, i tillegg 3 haner ved tjerna nordøst for Brenna.
- Enkeltbekkasin I 1972 anslagsvis 25-30 spillende ind., de aller fleste i deltaet, hvor arten var dominerende. Enkeltindivider hørt ulike steder i 1975, og karakterisert som svært tallrik i 1976. Arten var også den dominerende vadefugl i deltaet i 1985.
- Småspove I 1972 i alt 4 varslende par på myrene, dessuten ble en flokk på 3 ind. sett flere ganger. I 1985 ble varslende fugler registrert 5-6 steder, de fleste på de tørre myrene langs reservatets østgrense.

Rødstilk	1 ind. i flukt over området 20.6.1976, og 4 registreringer i mai-juni 1985.
Gluttsnipe	I 1972 ble 5 varslende, stasjonære par observert, dessuten 4 observasjoner av enkeltindivider. Høsten 1974 ble en "stor flokk" registrert. I området sørøst for riksveien ble ett engstelig par observert i 1976 og 2 par og en enkeltfugl varslende i 1977. I 1985 hørt spillende/varslende 6 steder, men siden territoriene er ganske store kan det dreie seg om 4 til 5 par, i tillegg et varslende par ved nordre tjern på Rotvikkjølen, like utenfor reservatet.
Skogsnipe	En hann i fluktspill ved Eggset like nord for reservatet 23.6.1985.
Grønnstilk	I 1972 ble 11 stasjonære, svært opphissede par registrert, i tillegg 12 observasjoner av antatt ikke-hekkende ind. En flokk på ca 15 ind. ble observert på høsttrekk i 1974. I 1976 opptrådte arten svært vanlig, sammen med enkeltbekkasin området vanligste vadefugl. Ind. med hekkeatferd ble stadig påtruffet, totalantallet anslås til minst 50 ind. = minst 25 par. Inntrykket fra 1985 var at arten fortsatt er vanlig, men ikke som i 1976, mer på samme nivå som i 1972.
Strandsnipe	Et ind. i deltaet 28.6.1972. I 1985 ble ca 6 ind. registrert langs elva fra Straumen til koia ved Kalfloen i tillegg et varslende par ved sørenden av Adamstjørna.
Svømmesnipe	I 1972 hhv. 2 og 1 stasjonære ind. ved tjern vest for elva, og i alt 9 for en stor del stasjonære ind. på delvis over-svømte grasholmer i deltaet. I 1976 spredte observasjoner, totalt neppe mer enn 10 ind. Neste år 2 ind. i dam like ved riksveien og reirfunn øst for elva. I 1985 flokker på opptil 6 ind. i deltaet, men ikke sett på myrene.
Dvergmåke	2 ungfugler søkte næring rundt elvemunningen 28.8.1974.
Hettemåke	Ikke sett før i 1976, da ble 2 ind. observert 20.6. I 1986 ble inntil 8-10 ind. sett ute i deltaet, og 1 par viste tydelig hekkeatferd ved tjerna nordøst for Brenna 23.6.
Fiskemåke	Ikke sett før i 1976, da ble 1 ind. sett i flukt over deltaet 21.6. I 1985 ble varierende antall sett, med opptil 20 ind. som fanget insekter over utløpet 25.6.
Gråmåke	1 ind. 20.6.1976, 2 ind. 26.5. og 1 ind. 17.7.1985, alle i deltaet.
Svartbak	1 ind. i deltaet 28.6.1972.
Makrellterne	1 ind. ved et tjern vest for deltaet 1972.
Rødnebbterne	Observert spredt i småflokker innover myrene i 1972. I deltaet ble opptil 10 ind. sett samtidig. I 1974 ble inntil 5 ind. observert 31.8. I 1976 ble samlet antall for området satt til 20 ind. Et varslende ind. hadde

trolig reir på tue i dam på vestsida innerst i deltaet. I 1985 ble maksimum 5 ind sett i deltaområdet, og hele 7 ind. varslet ved søndre tjern på Rotvikkjølen, mens 4 ind. viste hekkeatferd ved det ytterste tjernet på Korneset.

Jordugle	Regulær hekkefugl i gnagerår. 5-6 ind. observert hver dag høsten 1974 og tilsammen 7 registreringer i 1985.
Gulerle	Vanlig hekkefugl på myrrealene.
Sivspurv	Vanlig hekkefugl langs elva og i deltaområdet.

Med det artsspekter som er regnet med til våtmarksfuglene i denne undersøkelsen, er hele 43 våtmarksarter registrert i Tufsingdeltaet. Dermed er dette reservatet klart det mest artsrike av de 11 undersøkte. Det har elementer av myr, myrtjern, elv, grunne vegetasjonsrike bukter og store åpne vannspeil, og alle fuglegrupper er godt representert. De viktigste delområdene er de grunne buktene med omkringliggende starr- og vierbelter. Vegetasjonsbeltene er oversvømt under vårflommen og fungerer som beiteområder for blant annet rastende ender, senere hekker flere arter på de litt høyereliggende partiene, og i juli kan man treffe ungekull av en rekke ande- og vadefuglarter her.

LILLE SØLENSJØ

Kartblad	1719 III Holøydal, 2018 IV Isteren UTM
UTM	PP 30.74 - 37.83
Kommune	Rendalen
Areal	16.500 daa
Høyde	685 -720 m o.h.
Takseringer	1965 24.-25.6. Kapelrud, Maartmann
	1973 2.-7.7. " " "
	1974 14.-26.6. Skattum & Sonerud 1974a
	9.-16. og 21.-23.6. Erling Maartmann
	1975 28.-30.5. Erling Maartmann
	1976 Flere uker Are Mobæk
	1983 12.7. Jon Bekken m.fl.
	1984 23.6. Erling Maartmann
	1985 18.-20.6. og 9.7.
	17.-18.9. Erling Maartmann
	1987 20.-21.6. Lars Kapelrud
Storlom	Arten er sett i Lille og Store Sølensjø, Arasjøen, Fresatjørna og Svarttjørna. Eneste påviste hekking er fra Svarttjørna (like utenfor reservatet) i 1974.
Sangsvane	Fjærrester etter et ind. ved nordvestre utposning av Lille Sølensjø juni 1985. Et ind. samme sted 6.6.1986 (oppsynsman J.J. Brun).
Brunnakke	Lille Sølensjø er en viktig hekkelokalitet for arten. Til tross for de massive starrbeltene sees gjerne 5-12 ind. fra naustene i vest. I 1975 ble anslagsvis 25-30 individer registrert 28.-30.5. I 1985 ble det 9.7. sett tilsammen 24 ind. (mest hanner) i de ulike delene av sjøen, blant disse var det 2 hunner med samlet ungeflokke på ca 15. Det er grunn til å tro at mange flere hunner med unger lå gjemt i starrbeltene. Arten synes også å hekke i hvert fall ved Arasjøen: 6 ind., derav en engstelig hunn 20.6.1974, og ved Årevja. Trolig hekker 15-30 par i reservatet.
Krikkand	20.6.1985 ble 16 hanner og 1 hunn sett i Lille Sølensjø, mens det 9.7. ble sett minst 21 voksne og et kull på ca 8 unger. I Arasjøen er hekking og opptil 10 ind. observert. Kull eller engstelige hunner er også sett i Årevja og ulike deler av Sølna. Også denne arten gjemmer seg lett bort i starrbeltene. Trolig hekker 20 - 35 par i reservatet.
Stokkand	Også denne arten er tallrik i Lille Sølensjø, ofte med 15-20 ind. ute på vannflata. Sees også vanlig i andre deler av reservatet. Hekkebestanden anslås til 20-30 par.
Stjertand	En hunn i Lille Sølensjø 21.6.1974
Knekkand	Arten ble registrert i Lille Sølensjø 28.-30.5.1975.
Toppand	I Lille Sølensjø sees gjerne 3-8 ind., mens det i Årevja er notert maks 14 hanner 24.6.1974 og 16 ind. 5.7.1973. I 1985 1 par og 2 hanner i dam der Sølna renner inn i reservatet, opptil 5 ind. Lille Sølensjø og 6 hanner ved Fresatjørna. Dersom flokkene av hanner kan indikere hekkende par i

området, synes antallet å være 15-25.

- Bergand 1 ind. i Årevja 17.9.1985.
- Svartand 1 par i Lille Sølensjø 25.6.1965 og 3 hunner samme sted 20.-21.6.1987.
- Sjørre 1 hann i flukt over Årevja 15.6.1974, og 7 ind. (begge kjønn) i Lille Sølensjø 20.-21.6.1987.
- Kvinand I Lille Sølensjø sees i hekketida opptil 16 ind. (16.6.1974), ellers 5-10 ind. i andre deler av reservatet, blant annet 10 hunnfargede ind. i dam der hvor Sølna renner inn i verneområdet 18.6.1985. En nøyere opptelling av kull i Lille Sølensjø 9.7.1985 ga 6 hunner med henholdsvis 5, 6, 6, 12 og 17 unger. De 12 ungene var tydeligvis fra 2 kull, mens de 17 var helt jevne i størrelse. Hekking er ellers påvist flere steder langs Sølna, i Årevja og ved tjerna i øst. Hekkebestand trolig 15-25 par.
- Siland I 1974 et par i flukt over Årevja og ellers enkeltind. av begge kjønn i ulike deler av Sølna. To eller tre see kull i Lille Sølensjø i 1976. Et par 23.6.1984, og 3 hanner og 1 hunn 20.6.1985 og 1 par s.s. 20.-21.6.1987.
- Laksand I Lille Sølensjø ble en hunn observert 4.7.1973 og en hann og 2 hunner 14.6.1974. I Årevja ble 3 ind. notert 17.9.1985.
- Sivhauk 1 ind. jaktet ved Lille Sølensjø 13.-14.6.1974.
- Myrhauk 1 hann 25.6.1965. og 1 hunn i juni 1976 ved Lille Sølensjø.
- Fiskeørn 1 par hekket i sørlige del av reservatet 1973-74. Reirområdet ble ikke sjekket i 1984-85, men arten ble ikke sett, så det er lite sannsynlig at reiret fortsatt er i bruk. 1 ind. fisket i Lille Sølensjø 21.6.1987.
- Trane I 1973-74 ble 2 ind. sett i flukt over Lille Sølensjø og 1 par ved Årevja med atferd som tydet på hekking. I 1985 reirfunnet på sørsida av Årevja, 2 ind. på matleting øst for Lille Sølensjø, og ropende ind. utenfor reservatet nordvest for Sølnekroken.
- Sandlo 1 ind. ved Lille Sølensjø 26.6.1974.
- Heilo Fåtallig hekkefugl på de tørrere myrene over hele området. flokk på minst 31 ind. ved Årevja 15.6.1974, flokk på 14 ind. s.s. 19.6.1985.
- Vipe På myrene langs Sølna sør for Sølnekroken ble minst 7 varslende par registrert i 1974. I 1985 ble bare 1 par påvist, ca 600 m nord for Årevja.
- Temmincksnipe 1 ind. ved Lille Sølensjø 29.5.1975.
- Fjellmyrløper Et par nord for Årevja i 1973, 2 par i 1974 (et reir funnet) og 1 ind. registrert i 1975. I 1985 hevdet en

hann territorium samme sted.

I 1974 også et territorium inn for Veslfiskvika i sørøst utenfor reservatet. Her lyktes det ikke å påvise arten ved en rask befarings i 1985.

- Brushane I 1974 ble minst 9 høner med hekkeoppførsel registrert på myrene langs Sølna sør for Sølnekroken. I tillegg engstelig høne ved henholdsvis Lille Sølensjø og innenfor Veslfiskvika. I 1985 ble arten bare registrert på nordsida av Årevja, hvor et reir ble funnet.
- Enkeltbekkasin I 1974 var arten vanlig på myrene langs elva, ellers fåtallig. I 1985 ble arten registrert flere ganger rundt Lille Sølensjø, i sør ble den bare registrert ved 2 spillende ind. over vestre del av Årevja.
- Småspove Vanlig på de tørrere myrene over hele området.
- Rødstilk 3 registreringer av enkeltindivider i 1974 ved Lille Sølensjø, Årevja og Arasjøen.
- Gluttsnipe Vanlig på og ved de tørrere myrene. I 1974 var det minst 5 par på myrene mellom Sølnekroken og Årevja, i 1985 syntes antallet her å være 2-3 par.
- Skogsnipe Enkeltind. registrert ved Haugsetvollen og Sølnekroken i juni 1974.
- Grønnstilk Ble i 1985 vurdert som relativt fåtallig og spredt på bløtere myrer over hele området. Dette stemmer bra med observasjonene i 1985. Arten ble notert åtte steder fra helt nord i reservatet til øst i Årevja. Flokk på 5 ind. ved Lille Sølensjø.
- Strandsnipe Vanlig langs Sølna og ved Lille Sølensjø. I 1985 også minst ett par ved Fresatjøna.
- Svømmesnipe Inntil 6 ind. ved Lille Sølensjø 1973-74, flere av dem med hekkeatferd. I 1974 ble også inntil 4 ind. sett i Årevja og 1 ind. i Arasjøen. Ikke observert i 1985, og bare 1-2 ind. i Lille Sølensjø 20.-21.6.1987.
- Hettemåke 2 ind. ved Lille Sølensjø 13.-16.6.1974, 5-10 ind. s.s. 23.6.1984.
- Fiskemåke Spredte ind. ved Lille Sølensjø og opptil 8 ind. ved Årevja i 1974. I 1984 ble 5-10 ind. sett ved Lille Sølensjø, bare 1 ind. her i 1985.
- Gråmåke Arten ble registrert i 1975.
- Sildemåke/
svartbak 2-3 ind. ble registrert i 1975.
- Rødnebbterne Et reir ble funnet ved Lille Sølensjø i 1965. Senere er arten (eller ubestemt rødnebbterne/makrellterne) sett langs Sølna og ved vann i ulike deler av området, i antall opptil 14 ind. I Tanntjøna ca 7 km vest for reservatet ble 5 reir funnet i 1974.

Jordugle	Flere par hekker i reservatet i år med godt næringsgrunnlag. I årene 1974 og 1985 ble spillende og jaktende ind. observert gjentatte ganger.
Blåstrupe	To syngende hanner registrert nede i dalbunnen og fåtallig i dalsidene 1974. Ikke registrert i 1985.
Sivsanger	En hann sang i vierkrattet ved Lille Sølensjø 16.-18.6.1974.
Sivspurv	Vanlig hekkefugl langs Sølna og ved Lille Sølensjø.

Lille Sølensjø naturreservat omfatter myrer, tjern, mindre sjøer, en del av en stor sjø, og stilleflytende og fossende elvestrekninger. Det varierte miljøet og det forholdsvis store arealet gir muligheter for en artsrik fuglefauna. Lille Sølensjø er med sin frodige vegetasjon en av fylkets beste hekkelokaliteter for ender. De mest tallrike artene er brunnakke, krikkand, stokkand, toppand og kvinand. Mange vadefuglarter forekommer også, men i mer moderate antall. I 1985 var bestandene av alle arter jevnt over lavere enn i 1973-74. Dette kan skyldes spesielle lokale forhold under snøavsmeltingen i 1985, men kan også være uttrykk for en gradvis nedgang over flere år. I det nærliggende Nekmyrene naturreservat var det en lignende tendens.

NEKMYRENE

Kartblad	1619 II Tyllidal, 1719 III Holøydal
UTM	PP 11.83 - 20.90
Kommune	Rendalen
Areal	18 600 daa
Høyde	880 - 940 m o.h.
Takseringer	1974 23. - 24.6. Erling Maartmann
	1975 25. - 30.6. Skattum & Sonerud 1975
	1983 3.7. Jon Bekken m.fl.
	1985 20. - 21.6.
	8. - 9.7.
	1986 5.7. Erling Maartmann
Storlom	Enkeltind. i Neksjøen 25.6.1975 og 8.7.1985 og i Dammen 3.7.1975.
Brunnakke	Dammen: 1 par sett gjentatte ganger i 1975, 3-5 grasendender, sannsynligvis denne art i 1983, en hunn med 4 unger 8.7.1985.
Krikkand	Dammen er et viktig furasjeringsområde for arten, med ca 70 ind. 25. - 26.6.1975, ca 45 ind. 3 dager senere, og 25-30 ind. (nesten bare hanner) 20.6.1985. Selv om krikkandhunner med unger gjerne stikker seg bort, er det bemerkelsesverdig at bare et kull er registrert. Enkeltind. og småflokker er ellers sett i andre deler av reservatet.
Stokkand	I 1975 ble flokker på opptil 18 ind. sett i Dammen, i 1985 opptil 8 ind. Bare såvidt registrert i myrtjernene ved Svarthaugen/Gjotfloen.
Stjertand	En hann i Dammen 23.6.1974.
Toppand	Opptil 23 hanner og 3 hunner i Dammen i 1975. I 1985 ble maksimum 7 hanner og 2 hunner observert. Småflokker sees av og til i andre deler av reservatet.
Bergand	1 par i Dammen 23.6.1974.
Havelle	1 hann i sommerdrakt i Dammen 3.7.1975.
Svartand	3 ind. i Dammen 23.6.1974 og en hunn stadig sett under feltarbeidet 1975.
Kvinand	Dammen: 2 hunner 25.6., ellers flere observasjoner av enslige hunner i 1975. I 1985 en hunn 21.6., og 2 hunner 8.7.
Laksand	En hann i flukt langs Neka 29.6.1975.
Trane	To par ved Dammen 25.6.1975, fire dager senere ett par. Spor sett på Gjotfloen samme år. Ikke sett i senere år.
Sandlo	I 1975 hadde et par reir på grusflate utenfor demningen. I 1985 hekket 4-6 par langs demningen, tilsvarende i 1986.
Heilo	Hekker jevnt fordelt på heipartier og de tørrere myrene.

- Vipe I 1975 furasjerte store flokker ved Dammen, 25-30 ind. 25.6. og neste dag hele 48 ind. Hekking ble påvist ved Gjotfjorden. I 1985 ble varslende par registrert 4 steder: Nær østre og vestre ende av Dammen, og vest og nord for Gjotfloen.
- Myrsnipe Gjotfloen: Et stasjonært ind. 24.6.1974, og to eller tre forskjellige varslende par i 1985. De store og til dels uframkommelige myrene kan huse atskillig flere par. I 1975 ble inntil 4 ind. sett ved Dammen, og vest for denne ble et reir funnet. I 1985 ble et varslende par registrert 600 m vest for Dammen og et par ca 300 m nord for brua over Neka. I 1983 varslet et par ca 600 m østsørøst for brua.
- Fjellmyrløper I 1975 ble henholdsvis minst 9, minst 3 og 4 ind. registrert i 3 ulike delområder i reservatet. En oppmultiplisering i forhold til alt passende, men ikke undersøkt areal ga 27 - 36 ind. totalt. Bestanden i 1985 syntes å være langt lavere, kanskje 4-8 par, når et par sør for Neka også regnes med. Trolig et antall i samme størrelsesorden i 1986. Reservatet er fortsatt den viktigste kjente lokalitet for fjellmyrløper i Hedmark.
- Brushane I 1974 synes arten å ha vært tallrik, med "anslagsvis 50 -100 høner for hele Neksjømyrområdet. Den største konsentrasjonen var på Gjotfloen, hvor det var 5-10 engstelige høner i lufta samtidig samme hvor i myra en oppholdt seg." I 1975 lå de aller fleste hønene på egg i feltperioden slik at det var vanskelig å få tall for bestanden. Ved Dammen ble opptil 6 haner og 10 høner notert. I 1985 tilsammen 6 registreringer av opptil 4 engstelige høner. Et anslag må bli 15-40 høner i hele reservatet. Trolig en tilsvarende forekomst også i 1986.
- Enkeltbekkasin Totalt ca 30 registreringer i løpet av 12 persondager i 1975. I 1985 4 registreringer på 4 persondøgn. Det kan altså se ut til at arten var betydelig mer tallrik i reservatet i 1975.
- Småspove Bare registrert en gang: Et varslende par ca 600 m vest for Dammen 20.6.1985.
- Storspove Enkeltind. registrert ved Dammen 26.6. og i flukt helt sør reservatet 30.6.1975.
- Rødstilk Flokk på 6. ind. ved Dammen 24.6.1974. I 1975 ble 4 ind. sett samme sted gjentatte ganger i tillegg til at arten en gang ble hørt vest for Neksjøen. I 1985 varslet 3 par i området rundt Dammen og ett par vest for tjerna på Gjotfloen.
- Gluttsnipe I 1975 ble henholdsvis 1 og 2 ind. observert ved Dammen. I 1985 varslet 4 par fordelt over reservatets nordvestre del.
- Grønnstilk I 1975 var arten den vanligste vader ved siden av brushøns. Ved Dammen ble flokker på opptil 19 ind. notert, på Gjotfloen opptil 9 ind. I 1985 var antallet mer moderat, med 4 par varslende i reservatet og 1 par ved østenden av Neksjøen.
- Strandsnipe Arten var relativt fåtallig i 1975, i 1985 hadde flere par tilhold rundt Neksjøen og langs Neka, trolig ca 10 par rundt Dammen og i tillegg 1 par ved Slåttbekken i nord.

Svømmesnipe	I 1975 ble bestanden anslått til 25-40 par. På Dammen ble de observert opptil 23 ind. I 1985 ble minst 19 ind. sett på Dammen 20.6., men ute på myrene ble bare to observasjoner gjort, av henholdsvis 1 og 3-4 ind. på Gjøtfloen.
Hettemåke	I 1983 2 ind. ved Dammen, i 1985 6 ind., hvorav 2 lå på reir. Ved tjerna på Gjøtfloen varslet 5 ind. i begge feltperioder.
Fiskemåke	I 1983 2 ind. ved Dammen, i 1985 hekket et par her. Ellers varslende enkeltfugler på myr nordvest for Dammen og ved tjerna på Gjøtfloen.
Gråmåke	1 ind. ved Dammen 3.7.1975.
Rødnebbterne	Et hekkende par ved Dammen i 1974 og -75. Arten ble ofte sett over myrene, opptil 3 ind. I 1983 ble 5-10 ind. sett ved Dammen, i 1985 opptil 8 ind., av dem lå minst 3 på reir.
Jordugle	Etter mengden gulpeboller i 1975 måtte flere par ha holdt til i området året før. I 1985 hadde minst 2 hanner fluktsang over vestre del av reservatet.
Lappspurv	Påfallende tallrik i vierkrattdominerte områder i ulike deler av reservatet.
Sivspurv	Fåtallig i vierkratt langs vann og bekker, i 1985 ble bare 3 varslende par registrert.

Fiskedammen, her kalt "Dammen", på vestsida av bilveien er det mest attraktive området for ender. Ni arter er registrert, trolig hekker brunnakke, stokkand og krikand regelmessig. Opptil 26 toppender er registrert på næringssøk. Laksand er bare observert med ett individ i flukt langs elva.

Nekmyrene er kjent som gode vadermyrer. Det mest spesielle er forekomsten av anslagsvis 10-20 par fjellmyrløper i 1975. Antallet var ved midten av 1980-tallet avtatt til 4-8 par, men lokaliteten er fortsatt den viktigste for arten i Hedmark. Også for brushøns (50-100 hekkende høner i 1975) og svømmesnipe (25-40 par i 1975) synes bestandene å ha avtatt betydelig fram til 1985. Tilsammen er 14 vadefuglarter og 4 måkefugler påvist, de fleste av dem hekker i reservatet.

GRØNTJØNNAN

Kartblad	1620 III Kvikne		
UTM	NQ 80.39 - 84.43		
Kommune	Tynset		
Areal	5 200 daa		
Høyde	870 - 900 m o.h.		
Takseringer	1970-77	årlige besøk	Harald Bergmann (HB) og Bent Rodem (BR)
	1976	9.-11.7	Maartmann 1977a
	1977	16.-17.6	Maartmann 1977a
	1983-86	Mange årlige besøk	Oppsynsmann Kåre Guldvik (KG)
	1985	1.7.	Erling Maartmann
	1986	3.-5.6. og 22.-24.7.	
Storlom	1 ind.	27.6.1974	(HB)
Gråhegre	Minst 8 observasjoner	av 1-3 ind.	i juni-juli 1971-86.
Brunnakke	I 1970-76 ble 2-3 par	årlig observert	under omstendigheter som tyder på hekking (HB). I 1976 ble 6 hunner sett i flokk, neste år 5 hanner. Også observasjoner i 1986 tyder på at 5-8 par hekker i reservatet.
Krikkand	Var i 1970-76 vanligste	andart, trolig med 4-6	hekkende på årlig. I 1973 ble en flokk på ca 20 ind. (vesentlig hanner) observert i Holbekktjern (HB). I 1976 ble minst 7-8 hunner truffet på myra vest for Holbekken, 2-3 av disse viste hekkeatferd. I 1986 ble enkeltfugler og tilsammen 3 kull notert. Bestand som brunnakke.
Stokkand	Sett i hekketida	hvert år 1970-76 (HB). I 1976	bare et par, året etter 4 obs. av 2-5 hanner. I 1986 ble spredte par og hanner observert. Muligens hekker 3-6 par.
Stjertand	Bare registrert i 1971:	Et par 29.-30.5. (HB) og en hunn	23.6. (BR).
Toppand	Hunn med unger sett i 1962	(Haftorn 1971). I perioden	1970-76 ble ca 8 ind. observert årlig. Småflokker på 2-5 ind. ble sett relativt ofte i 1976-77. I 1985 ble 9 hanner sett i Bakketjern 1.7., og i 1986 ble opptil 8 hanner og 3 hunner registrert, senere 2 kull. Hvis hannene represen- terer par som hekker i reservatet, er arten områdets tallrikeste andart med 8-10 par.
Bergand	Arten ble observert med 1-5	ind. årlig i 1970-76. Et kull	ble sett i 1970 (HB). En hann ble sett i 1976, neste år et par. Observert i årene 1983-85 (KG) og et par 22.7.1986. Konklusjonen må bli at arten bruker området hvert år og at hekking finner sted i hvert fall enkelte år.
Havelle	Ikke observert før i 1977	da 2 hunner og 1 hann ble sett i	Hemvasstjern 16.6. Arten er registrert i området i 1984 og 1985 (KG) og i 1986 lå 5 ind. (hvorav 1 hann i praktdrakt) i Holbekktjern 4.6.

- Svartand To hunner ble registrert i Bakketjern 23.6.1972 (BR), og arten ble sett i området hvert år 1983-85 (KG). I 1986 ble en hann sett i Bakketjern 4.6.
- Brilleand En hann ble observert i Bakketjern 31.5. og i Nordtjern 4.6. 1983 (KG). Dette er første funn av arten i innlandet i Norge (Bentz 1986).
- Sjørre Et par hadde tilhold i Bakketjern i 1970-76 (HB). I tillegg et par i Hemvasstjern 9.-10.7.1976 og 1 ind. i Nordtjern 16.6.1977. Arten ble registrert årlig i 1983-85, i 1984 med mange par. I 1986 et par i Bakketjern 22.7.
- Kvinand En hunn observert daglig i Bakketjern i juni-juli 1970 (HB). To hanner og en hunn ved sætrene 16.6.1977 og en hunn i Heimvasstjern 5.6.1986.
- Laksand I perioden 1970-77 foreligger 6 observasjoner av henholdsvis enkeltfugler, 2 og 5 hanner (HB). Også registrert sommeren 1986 (KG).
- Myrhauk En hunn jaktet over myra flere ganger 19.6.1977 (HB). I 1986 ble en hunn sett over store deler av reservatet 3.-4.6.
- Trane En til to ind. ble sett i området i 1972, 1975 og 1976, i 1977 4-5 ind. 12.6. Ifølge lokalbefolkningen skulle arten hekke år om annet, men HB hadde ingen observasjoner som tydet på det. Også i 1983 ble et par sett fram til slutten av juli (KG). Ikke sett under feltarbeidet, men registrert av KG i 1986.
- Sandlo I 1970-75 ble et par med hekkeatferd sett årlig på sandbankene ved Ya (HB). Ikke påvist i etterfølgende år.
- Heilo Enkelte par hekker på myrene, men arten er antagelig mer tallrik utenfor reservatet. Av og til flokker på næringssøk, f.eks. 14 ind. ved Helgestjern 4.6.1986.
- Vipe I 1970-76 hekket 1-2 par årlig (HB), i 1976-77 hadde et par hekkeatferd lengst nord i myra. I 1986 et varslende par samme sted og et annet varslende par like nord for sætrene.
- Temmincksnipe Et til to par observert hvert år mellom Hemvasstjern og sætrene i 1970-76 (HB). Reir ble funnet i 1970. I 1976 ble 2 ind. sett ved Holbekktjern, i 1986 1 ind. s.s. og 2 ungfugler ved dam i dødisgrop nord i reservatet.
- Myrsnipe To til fire ind. ble sett årlig på østsiden av Holbekktjern 1970-76 (HB). I 1986 hekket trolig 2 par her og et par i vått område ca 400 m nordøst for tjernet.
- Brushane Arten har en fast spillplass på en bakketopp ved seterveien sør for setrene med 10-15 hanner i 1970-76 (HB) og 8-12 i 1983-85 (KG). Rundt Holbekktjern spilte minst 5-10 hanner i 1977 (HB), i 1986 opptil 15 hanner fordelt på 3 alternative spillplasser nær tjernet. Antallet engstelige høner ute i myrområdene synes å ligge lavere enn det tallet på spillende hanner burde tilsi.

Enkelt- bekkasin	I 1977 var arten en av de tallrikeste vaderne, med tilsammen minst 25-30 ind. påtruffet i løpet av to dager. Observasjonsmengden var noe mindre i 1986, men arten var fortsatt vanlig over hele myrområdet.
Dobbelt- bekkasin	En betydelig spillplass ligger i reservatet. Området er uoversiktlig, slik at det er vanskelig å anslå antall individer. I 1970-årene anslo (HB) at tallet lå på mellom 15 og 35, sannsynligvis nærmest det høyeste tallet. Det ble ikke gjort forsøk på å telle fugl her i 1986, men et annet sted ble 2 eller 3 spillende hanner hørt midt på dagen 4.6.
Storspove	Arten hekker ikke, men fra 1970-årene foreligger flere observasjoner, blant annet 10 ind. i flukt over myra 25.6.1972 (HB, BR).
Rødstilk	I 1970-årene ble 3-4 hekkende par registrert, tilsvarende ble det i 1986 registrert minst 2 varslende par ved Holbekktjern, 1 par ca 500 m øst for tjernet og 1 par i reservatets nordligste tjern.
Gluttsnipe	Et par hadde fast tilhold på myrene mellom Bakketjern og Hemvasstjern 1970-77 (HB). Også registrert i 1985 (KG) og hørt flere ganger i nevnte område i 1986.
Skogsnipe	To ind. ved sætrene 29.7.1971 (HB) og 1 ind. langt nord ved Ya 22.7.1986. Neste morgen ble 1 ind. registrert vest for setrene.
Grønnstilk	Vanlig hekkefugl, med anslagsvis ca 10 hekkende par 1970-75. For 1976-77 og i 1986 var inntrykket et litt lavere antall.
Strandsnipe	Forekommer vanlig langs Ya, også registrert i Holbekken og ved enkelte av tjerna.
Svømmesnipe	Arten er tallrikest på myrene sør og vest for setrene. Her ble ca 40 ind. registrert i 1977, mens det var nærmere 25 ind. på myrene vest for Ya. Året før lå totaltallet på bare 15, men noen ind. kan ha vært oversett. I Nordtjern samles av og til store flokker: Ca 60 ind. 4.6.1983 og ca 50 ind. 5.6.1985. I 1986 var antallet omtrent som i 1976. Forekomsten synes altså å variere en god del fra år til år.
Fjelljo	1 ind. kretset over Bakketjern 11.6.1977 (HB). Arten hekker i fjellene rundt i gnagerår (KG).
Fiskemåke	Omkring Holbekktjern har det hekket 3-4 par i hvert fall fra 1970 (HB). Samme antall var til stede i 1976-77 og -86. År om annet er opptil 15-20 ind. sett på matleting ved tjernet. I 1986 hekket minst et par i områdets nordligste tjern og et par i Bakketjern.
Gråmåke	3 voksne ind. i Holbekktjern 5.6.1986.
Jordugle	Vanlig hekkefugl i gnagerår.
Blåstrupe	Vanlig hekkefugl i vierområdene.

- Sivsanger En hann sang i vierkratt sør for sætrene 16.-17.6.1977
- Lappspurv Vanlig hekkefugl i vierområdene.
- Sivspurv Vanlig hekkefugl i vierområdene nær tjern og vassdrag.

Til tross for at Grøntjønnan ligger over skoggrensa, er antallet fuglearter blant de høyeste som er påvist i de 11 reservatene. Tilsammen er 39 våtmarksarter registrert, herav 12 andearter og 15 vadere. Spesielt interessant er tilhold av flere andearter knyttet til høyereliggende strøk. Noen av disse har en svært begrenset forekomst i Hedmark. Også myrhauk, temmincksnipe, myrsnipe og fjelljo hører med blant de mer fåtallige hekkefugler i fylket.

SØRSJØEN

Kartblad	1619 IV Kvikneskogen
UTM	NQ 74.16 - 78.19
Kommune	Tynset
Areal	2 950 daa
Høyde	660 - 700 m o.h.
Takseringer	1976 9.7
	1977 10. og 14.5., 15.6., 3.7., 28.8., 10. og 23.9. Maartmann 1977 a,b
	1983-86 10-13 besøk årlig Oppsynsmann Kåre Guldvik (KG)
	1985 2.-3.7. Erling Maartmann
	1986 2.-3.6., 21. og 23.-24.7.
Smålom	1 ind. 15.5.1984 i Sørsjøen (KG).
Storlom	2 ind. 3.7.1977 i Sørsjøen.
Gråhegre	1 ind. 3.7.1977, 1 ind. i 1985 og inntil 4 ind. i 1986.
Sangsvane	1 ind. 15.5.1984 (KG) og 3 ikke artsbestemte svaner høsten 1985 (Alf Linna pers.medd.).
Grå gjess	Alf Linna i Sørsjølia registrerte et meget stort antall gjess i Sørsjøen i månedsskiftet mai/juni 1985. Det er ellers ikke kjent at gjess har gått ned i området. Det er grunn til å tro at det dreide seg om kortnebbgås på vei til Svalbard.
Kanadagås	3 ind. fløy over Sørsjøen 12.5.1986 (KG).
Brunnakke	Trolig den tallrikeste andeart når det gjelder hekkende par. I 1976 ble 4 ungekull påvist, og trolig var flere kull gjemt i vegetasjonen, særlig ved dammene langs Gløta. Den 15.6.1977 ble 10 hanner og 2 hunner sett i Stubbsjøen og 7 ind. (flest hanner) sett i Gløta. Trolig hekket 10-15 par i 70-årene, mens observasjonene i 1986 antyder et noe lavere antall. Under vårtrekket 1977 ble inntil 40 ind. notert, og om høsten inntil 19 ind.
Krikkand	I 1976 ble 4-5 ind. og i tillegg 3 hunner med kull registrert i området. Året etter 7 ind. i Stubbsjøen 15.6. og tilsammen 7 ind. i hele området 3.7. Tilsvarende antall i 1986 tyder på at det hekker 4 til 8 par. I 1977 rastet 36 ind. på vårtrekk 10.5., om høsten bare notert 28.8. med 12 ind.
Stokkand	Arten er fåtallig hekkefugl. Flere observasjoner av 2 hanner sammen i hekketida, aldri av flere. Hekkebestand trolig 2 par. Om høsten kan flokker raste i området, 30-35 ind. 28.8.-23.9.1977.
Toppand	I hekketida 1976-77 bare en observasjon: 2 ind. 3.7.1977. I 1986 ble flokker på henholdsvis 12 og 22 ind. sett i de to feltperiodene, alle i sørenden av Stubbsjøen. Hannene var hele tiden i klart flertall. Trolig kommer de fleste fra par

som hekker i tjern et stykke fra reservatet. Kull er ikke sett, men det er grunn til å tro at noen par hekker i området. I mai 1977 rastet 23-25 ind. i reservatet.

- Bergand Arten er notert i 1984 og 1985 (KG).
- Havelle 2 ind. nord for brua (utenfor reservatet) i Stubbsjøen 2.-3.6.1986. Dette kan være fugler som ventet på isgang i høytliggende tjern.
- Svartand 4 ind. 14.5.1977.
- Sjørre Arten er notert i 1983 (KG), og i 1986 oppholdt en utfarget og 2 unge hanner seg i sørenden av Stubbsjøen 2.-3.6.1986.
- Kvinand En hunn med noe engstelig atferd ble sett i Stubbsjøen 9.7.1976. Under vår- og høsttrekk neste år ble bare maks. 3 ind. notert. I begge feltperioder 1986 ble 2 hunnfargede ind. observert i Stubbsjøen og i tillegg 6 hunnfargede ind. i Sørsjøen 21.7.
- Siland Et par 15.5.1984 (KG) og 3 hunnfargede ind. i Stubbsjøen 2.6.1986.
- Laksand Et ind. 10.5.1977, 1 hann i Stubbsjøen 3.7.1985 og 6 hanner og 1 hunn samme sted 3.6.1986.
- Trane Et ind. 14.5.1977 og 1 ind. som lettet fra området ved Gløta 2.6.1986.
- Sandlo Et engstelig par ved Stubbsjøen både i 1976 og 1977. Også registrert i 1984-85 (KG) og 3 ind. på næringssøk s.s. 23.7.1986.
- Heilo Flere observasjoner av småflokker ved dyrket mark rundt reservatet, kan trolig hekke år om annet på de tørre myrene ved Sørsjøen.
- Vipe 2 engstelige par ved Stubbsjøen i 1976, 3 engst. ind. s.s. året etter. I 1977 ble også engstelige ind. sett ved Gløta og på østsida av Sørsjøen. Ingen varslende ind. ble registrert i 1986. Flokker opptil 12-15 ind. er sett ved Stubbsjøen flere år, også sett utover høsten, med 3 ind. 23.9.1977.
- Temmincksnipe 2 ind. ved Stubbsjøen 3.7.1985 og et hekkende par nord for østenden av brua/fyllinga i 1986.
- Brushane 2-3 høner med noe engstelig atferd ved Stubbsjøen 9.7.1976 og en engstelig høne ved Sørsjøen 3.7.1977. En til to hanner sett flere ganger ved Sørsjøen og Stubbsjøen i 1986, men ingen høner ble registrert. De siste årene har inntil 6-7 hanner spilt ved Sørsjøen (Alf Linna pers.medd.).
- Enkelt-bekkasin 4-5 ind. med hekkeatferd ved Stubbsjøen i 1976, neste år hele 9 ind. Arten forekom også i andre deler av området. Tilsvarende forekomst i 1986, med varslende ind. også ved Gløta og ved nordenden av Sørsjøen.

Småspove	Registrert i området i 1983 (KG).
Storspove	Et varslende ind. sør for Sørsjøen i 1977, og fluktspill i samme område 2.6.1986.
Rødstilk	Stadig sett ved Stubbsjøen i 1976, -77, -85 og -86 opptil 6 ind. Fluktspill er registrert, men ikke varsling. 1 ind. ved Sørsjøen 3.7.1977 viste hekkeatferd, også registrert her med inntil 5 ind. i 1986. Vårtrekk: 5-10 ind. i området 10. og 14.5.1977.
Gluttsnipe	Et varslende ind. mellom Stubbsjøen og Gløta i 1977, også registrert ved Stubbsjøen samme år. Fluktspill ved sørenden av Sørsjøen og ved Stubbsjøen i 1986.
Skogsnipe	Et ind. i flukt over Stubbsjøen 15.6.1977. I 1986 1 ind i fluktspill s.s. og 1 ind. i fluktspill der hvor Gløta renner inn i reservatet. Dessuten 1 ind. i kanal nær nordenden av Sørsjøen 23.7.
Strandsnipe	I 1976-77 ble noen få ind. sett ved begge sjøer. I 1986 ble inntil 3 ind. registrert ved brua/fyllinga over Stubbsjøen, til dels sterkt varslende.
Svømmesnipe	Ca 12 ind. i Stubbsjøen, derav 3 med hekkeatferd, i 1976, året etter 7 ind. I 1986 ble bare 1 ind. observert her. I Sørsjøen ble henholdsvis 1, 4 og 1 ind. sett de tre årene.
Hettemåke	10 ind. 10.5.1977. Arten ble i tillegg notert i 1983 (KG).
Fiskemåke	Et ind. ved Sørsjøen 9.7.1976 og 21.7.1986 og 1 varsl. par ved brua/fyllinga over Stubbsjøen 2.6.1986. Rasting i trekk-tidene: 23 ind. 10.5. og 3 ind. 23.9.1977.
Rødnebbterne	Arten ble for første gang sett i 1983 (KG), i 1985 ble 4 ind. sett 3.7., i 1986 1 varslende par ved brua/fyllinga over Stubbsjøen, og inntil 4 ind. sett over Sørsjøen.
Svartterne	1 ind. 28.5.1984 (KG).
Jordugle	Trolig regelmessig hekkefugl i reservatet i gnagerår. Et ind. observert i 1985 og fjærreseter etter et ind. funnet i 1986.
Blåstrupe	Syngende hanner/varslende ind. flere steder ved Stubbsjøen og i krattet langs elvene.
Sivspurv	som forrige art.

Reservatet har funksjon både som rasteplass og hekkeområde. Hvor viktig området er som rasteplass, er vanskelig å vurdere ut fra de få besøkene som er foretatt. Betydningen kan variere fra år til år avhengig av takten i snøsmelting og isgang. Sørenden av Stubbsjøen er grunn og næringsrik og trekker til seg en rekke arter av fødesøkende våtmarksfugler. Litt ut på sommeren blottlegges store mudderflater, hvor mange vadefuglarter kan observeres. Som hekkeområder er Gløta med tilhørende dammer og Tunna ovenfor og nedenfor Sørsjøen også viktige.

MELØYFLOEN

Kartblad	1519 I Einunna	
UTM	NQ 52.07 - 57.11	
Kommune	Folldal	
Areal	5 100 daa	
Høyde	930 - 1 030 m o.h.	
Takseringer	1976	29.6.-1.7., 6.7. Maartmann 1977a og 15.-16.7.
	1977	3. - 14.6. Maartmann 1977a
	1980	26.5. Erling Maartmann
	1982	30.5.
	1982-86	Årlige besøk Per Lian m.fl.
	1983	10.-15. og 18.9. Erling Maartmann
	1985	28.-29.6. Erling Maartmann
	1986	6.-7.6. og 9.-11.7.

Brunnakke I 1976 tre observasjoner av kull på sørvestsiden av elva. Teoretisk kan dette være av ett og samme kull. Ellers 5 observasjoner av enkeltindivider. I 1977 bare 2 observasjoner av henholdsvis engstelig hunn med hann i nærheten på myra sørøst for Dalsætra, og 2 hanner i elva. Den 13.9.1983 ble 6 ind. sett i nedre del av reservatet, og 28.6.1985 ble et kull sett nedenfor Svesætra. I 1986 ble 2 kull registrert på strekningen mellom de to kroksjøene øst for elva. I tillegg 5 observasjoner av par og 1-2 hanner. Trolig hekker det årlig 2 til 4 par i reservatet.

Krikkand I 1976 ble det påvist 1 kull i Einunna og ytterligere 3 hunner med hekkeatferd i de avsnørte elveløpene. Videre en hunn med unger i dam sør for Meløya og senere 2 observasjoner til av hunner med hekkeatferd. Flokker på opptil 9 ind. (mest hanner) ble sett flere ganger. I 1977 ble det gjort atskillig færre observasjoner. I september 1983 ble flokker på opptil 16 ind. registrert. I 1986 bare to observasjoner: Flokk på 5 ind. (4 hanner) 6.6. og hunn med 4 unger sør for Meløya 10.7. Antallet hekkende par er tydeligvis varierende fra svært få opp mot 10 eller flere.

Stokkand Enkeltind. og småflokker opptil 7 ind. av begge kjønn ble sett relativt ofte langs elva og i avsnørte elveløp i 1976-77, de fleste i 1976. I september 1983 ble opptil 8 ind. sett nær Meløya. I 1986 ble arten notert 3 ganger, med maks. 8 hanner og 1 hunn i flokk i tjern vest for elva 7.6. Selv om kull ikke er observert, er det grunn til å tro at 2 til 5 par hekker.

Stjertand Reservatet er trolig den eneste kjente lokalitet i fylket hvor arten hekker årvissst. I 1976 ble to hunner med ungekull observert på hver sin side av elva i avsnørte elveløp, året etter ble en hunn med unger og ytterligere en engstelig hunn observert i samme område. Samme år en noe engstelig hunn på myra rett sør for Meløya. 26.5.1980 ble 3 hanner sett i området nedenfor Dalsetra, og 30.5.1982 igjen 3 hanner i samme område. Sør for Meløya ble 2 ind. notert 12.9.1983 og en hunn 11.7.1986. Samme år inntil 3 hanner i dammene nedenfor Svesætra. Det er grunn til å tro at 2 til 4 par

hekker årlig.

- Toppand Dette er den andeart som blir sett flest ganger og i størst antall. I 1976 ble 7 hanner og 2 par sett, året etter 5 hanner og 3 par. I september 1983 ble 20 ind. sett i nedre del av reservatet, og 11.7.1986 lå 10 hanner og 4 hunner i den søndre av kroksjøene. Det foreligger imidlertid bare ett hekkefunn, så det er grunn til å tro at mange av de toppendene man ser i hekketida er ikke-hekkende fugler eller hanner med hunner og kull i omkringliggende våtmarker.
- Bergand I 1976 en hann i elva 29.6., neste dag et par. I 1977 et par observert flere ganger i elva, og i 1982 3 hanner og 2 hunner i flokk med toppender i øvre del av reservatet. I 1986 et par i elva like nedenfor reservatet 6.6.
- Kvinand Et par i avsnørt elveløp 29.6.1976 og 1 ind. 15. og 18.9.1983.
- Laksand 5 ind. sett i flukt 10.9. og 8 ind. i flukt 13.9.1983.
- Myrhauk Et ca 25 km langt belte fra sørenden av Fundin til Markbulidammen synes å være artens beste hekkeområde i Hedmark. Arten er sett i reservatet alle årene det er foretatt registreringer, og i de næringsmessig bedre årene hekker det trolig to par i området.
- Trane I 1976 ble opptil 5 ind. sett sammen, og arten ble sett i ulike deler av området. Et par hadde atferd som tydet på at de hadde unger. Neste år ble reir med to egg funnet, og i en annen del av området hadde et annet par muligens reir. I perioden 1982-86 har arten hekket hvert år (Per Lian pers.medd.). I 1986 ble det også gjort observasjoner som tyder på at 2 par hekker i reservatet.
- Sandlo Et par som til dels viste engstelig atferd nedenfor Meløya i 1976 i tillegg til enkeltind. lenger ned langs elva. Et noe engstelig ind. ved Meløya i 1977, hørt samme sted 12.9.1983. I 1986 varslet 2-3 (muligens 4 par) på sand- og grusbankene nedenfor Meløya.
- Heilo Fåtallig hekkefugl på tørrere myrområder i sørvest og nedenfor Svesætra og Dalsætra.
- Vipe 2-3 par med hekkeatferd nedenfor Dalsætra og 1 par nær Meløya i 1976. Omtrent samme situasjon året etter. Nedenfor Dalsætra ble flokker på 12 og 9 ind. sett de to årene. I 1986 ble arten ikke registrert i det hele tatt.
- Temmincksnipe Minst 5-10 ind. så ut til å være stasjonære ved elva ved Meløya i 1976. Lenger nedover ble enkeltind., og på sandodde i elva ca 1,5 km nedenfor ble 4 ind. observert. Arten ble ikke observert i 1977, men i 1980 ble minst 1 ind. sett og i 1982 minst 5 ind. Den 6.7.1986 var minst 1 ind. til stede nedenfor Meløya.
- Brushane På myra nedenfor Dalsætra var det i 1976 10-15 høner med hekkeatferd, meste år bare 4 høner, men i tillegg 9 hanner. Ved Dalsetra hadde en hane fast tilhold i 1977, ved en

- I 1980 5-10 haner og 2-3 høner, og i 1982 ble minst 5 haner registrert. I 1986 ble arten bare registrert 6.6., med minst 5 spillende haner nedenfor Svesætra.
- Enkelt-bekkasin** I 1976-77 var arten relativt tallrik over det meste av området. Sistnevnte år ble det påtruffet i alt 18 ind. med hekkeatferd. I 1986 ble det registrert 11 ind. fordelt utover reservatet.
- Dobbelt-bekkasin** To spillplasser med henholdsvis minst 5 og minst 7 ind. ble funnet 30.6. og 1.7.1976. Den 6.6.1986 var det henholdsvis 8-10 og 10-12 ind. til stede. De noe høyere tallene kan skyldes reell økning i bestanden, eller det faktum at flere hunner er til stede på leikene så tidlig på sommeren. I 1986 ble spillende enkeltfugler også hørt på dagtid to andre steder i reservatet. Hvorvidt det også her er permanente leiker er ukjent.
- Rødstilk** I 1976 hekket sannsynligvis 5 par, året etter antagelig 6-7 par. Inntrykket i 1986 var også 6-7 varslende par fordelt over hele reservatet. Ved Meløya var 6 ind. i lufta samt i 11.7.
- Gluttsnipe** Ikke registrert før i 1986, da et par varslet kraftig ved dammene ned for Svesætra 6.6. Samme dag 1 ind. i fluktsky ved Langhøsætra, men det kan ha vært en av de nevnte fugl
- Skogsnipe** Et ind. fløy opp og varslet i nordøstre hjørne av reser 6.6.1986.
- Grønnstilk** I 1976 så arten ut til å være den tallrikeste vader, 1 ind. på myra nedenfor Svesætra, 10-15 ind. på myra nedenfor Dalsætra og 5-10 ind. på myra sør for Meløya. Omtrent halvparten av disse viste hekkeoppførsel. I 1977 syntes bestanden å være noe mindre, med tilsammen 17 ind. påtruffet med spill eller varsling. I 1986 var bestanden som i 1977 eller noe i underkant av det. Hekkebestanden synes å ligge i intervallet 7-15 par.
- Strandsnipe** I 1976-77 opptrådte arten relativt vanlig langs Einunna. I 1986 ble den bare registrert ved elva helt sør i reservatet og ved Meløya, begge steder varslende.
- Svømmesnipe** I 1976-77 ble arten påvist i de avsnørte elveløpene og i dammene nedenfor Svesætra og Dalsætra, tallrikest på sistnevnte sted. Samlet bestand ble anslått til ca 20 ind. begge år. I 1986 ble maksimum 7, 3 og 1 ind. sett i de tre delområdene, til dels med hekkeatferd. Bestanden synes altså å ha gått noe ned.
- Fiskemåke** I 1976 hadde et par etter alt å dømme reir på en av øyene ved Meløya, ellers ble flokker på opptil 13 ind. sett langs elva. Neste år ble bare 1 ind. sett. I 1985 ble 1 rugende fugl observert i dammene nedenfor Svesætra. I 1986 2 rugende fugler s. sted, nedenfor Dalsætra varslet 4 ind. og ved Meløya ble inntil 4 ind. observert.

Jordugle	Arten hekker i reservatet i de næringsmessig bedre årene. I 1985 ble hele 7 voksne fugler observert (Per Lian pers.medd.)
Blåstrupe	Forekom i 1976-77 svært tallrikt i vierkrattene langs elva, også vanlig i dalsidene. Registreringene i 1986 ga inntrykk av en mer spredt forekomst.
Sivsanger	1 syngende hann i vierkratt ved elva i midtre del av området 29.6.-1.7.1976.
Lappspurv	Forekommer i vierkrattdominerte områder langs elva og i dalsiden.
Sivspurv	Vanlig langs elva og spredt ved sidebekkene.

Reservatet mangler større vannspeil, og dette begrenser antallet arter våtmarksfugl noe. Området har en middels bra hekkeforekomst av ender. Mest interessant er årvisst hekking av 2 - 4 par stjert-and. Reservatet er fylkets eneste kjente regelmessige hekkeplass for arten. Tilmærmet fast tilhold av den fåtallige berganda bør også nevnes.

Vadefuglfaunaen er ganske artsrik, men antallet individer er ikke påfallende høy når arealet tas i betraktning. Det mest interessante innslaget er en livskraftig hekkebestand av dobbeltbekkasin. Temmincksnipe synes å hekke årvisst. En del vadefuglarter fantes i noe høyere antall i 1976-77 enn i 1986. Reservatet ligger innenfor det eneste faste hekkeområde for myrhauk i Hedmark.

ULVÅKJØLEN

Kartblad	2017 III Julussa
UTM	PN 48.75 - 52.79
Kommune	Elverum
Areal	7 700 daa
Høyde	500 - 520 m o.h.
Takseringer	1972-73 Flere besøk Skattum & Sonerud 1974 1974 Bl.a. 4.-12.6.Skattum & Sonerud 1974 1986 28.-29.5., 2.7. og 4.7.

Krikkand I 1974 ble det funnet et reir i sumpskogen langs åa nordvest for Steinkjølen, ellers 2 observasjoner av enkeltindivider. I 1986 ble et reir funnet sørvest for Steinkjølen og i juli et kull på 5 unger ca 1 km lenger sør. Ellers ble 2 enkeltindivider sett.

Kvinand Hekking i holk like nordøst for Steinkjølen i 1974. Ikke sett i 1986.

Laksand I 1974 ble enkeltind. sett i Ulvåa, i 1986 ble en hunn sett i tjernet på Ulvåkjølen 2.7.

Trane Par med reir eller hekkeoppførsel er sett i tre forskjellige delområder i 1974, 1984 (oppsynsmann Per Arne Seeland) og 1986. Hvert enkelt år synes bare ett til to av områdene å ha hatt hekkende par.

Heilo Ikke registrert i 1974, varslende ind. på 3 adskilte steder på de store myrflatene i 1986.

Vipe Sett på Steinkjølen både 1972 og -86, og 1 ind. på østre del av Krokkjølen 1986.

Enkelt-bekkasin Noen få observasjoner i 1974, gjerne i tilknytning til elveskogen. Reirfunn på Steinkjølen. I 1986 ble varslende ind. registrert i østkant av Krokkjølen og langs åa helt sør i reservatet.

Storspove Et stasjonært par på Steinkjølen i 1974, spillende og varslende ind. registrert på Steinkjølen og Ulvåkjølen i 1986.

Gluttsnipe Registrert med 4-5 territorier på de store myrområdene 1974 og 1986.

Skogsnipe Ble observert ca 5 ganger i 1974 mest i tilknytning til elvekantskogen. I 1986 ble et varslende ind. registrert ved koiene i sørøst, like utenfor reservatet.

Grønnstilk I 1974 ble minst 4 ind. observert på Steinkjølen. I 1986 ble det registrert minst 2 par på Steinkjølen, 2 par på Krokkjølen og minst 1 par på Ulvåkjølen.

Strandsnipe Ble betegnet som vanlig langs Ulvåa i 1974, bare en registrering av 2 ind. i 1986.

- Fiskemåke 3-4 streifind. over Steinkjølen 12.6.1974. I 1986 ble 3 svakt varslende ind. registrert ved tjernet på Ulvåkjølen.
- Jordugle I 1974 ble 1 ind. med hekkeatferd sett på Steinkjølen, i 1986 ingen observasjoner.
- Vierspurv I 1974 ble 5 territorier registrert i sumpskog langs eller nær Ulvå. Det ble ikke søkt spesielt etter denne arten i 1986, men et par ble registrert i sumpskog sørøst for tjernet på Ulvåkjølen. Dette er et nytt sted i forhold til de tidligere registrerte territoriene.
- Sivspurv Vanlig langs åa, mer fåtallig langs sidebekkene.

Antallet arter av våtmarksfugl avtar raskt når man beveger seg sørover fra de nordlige og høyereliggende delene av fylket. Ingen spesielt sjeldne eller uventede arter forekommer, og fuglefaunaen må sies å være representativ for myrkjølområder og skogsåer i midtre del av fylket. Våtmarksartene forekommer i lave til moderate tettheter.

RØTKJØLEN

Kartblad	2017 III Julussa
UTM	PN 49.79 - 52.84
Kommune	Elverum
Areal	5 250 daa
Høyde	570 - 600 m o.h.
Takseringer	1972-73 Flere besøk Skattum & Sonerud 1974 1974 Bl.a. 4.-12.6.Skattum & Sonerud 1974 1986 27.-28.5. og 3.7.

Reservatet består av et stort myrområde som på 1977-utgaven av M 711-kartet kalles Vierriskjølen, noe som er mer i tråd med lokalbefolkningens bruk av stedsnavn. I rapporten har jeg likevel brukt det offisielle navnet på reservatet, Røtkjølen. Ved koiene like sør for reservatet ble det for få år siden laget en demning, og vannspeilet, her kalt Dammen, strekker seg et stykke inn i reservatet.

Gråhegre	1 ind. i beverdamområdet ved PN 516 805 1.9.1986 (Jørn Berg pers. medd.).
Krikkand	En observasjon av enkeltindivid i 1974, en hann i beverdamområdet 27.5.1986.
Stökkand	Et par og en hann på Røtkjølen og en 1 ind. i flukt langs elva 7.6.1974. Enkeltind. og 2 hanner sett tilsammen 4 ganger i 1986.
Toppand	Et par på tjern sør i reservatet 18.5. og på myrtjern på Røtkjølen 7.6.1974.
Kvinand	Hekket i holk ved tjern sør i reservatet 1972, dun og klekkeskall i denne holken også i 1986, dessuten par og senere en hunn sett ute på tjernet. En hann i Dammen 28.5. og 2 hunnfargede ind. i myrtjern sentralt i reservatet 3.7.
Trane	Et par ble sett uten tegn til hekking i 1974. I 1986 viste et par tydelige hekkeatferd øst for midten av reservatet.
Heilo	Ikke sett i 1974. I 1986 varslet et ind. sentralt og et ind. lenger nord i reservatet.
Vipe	Flere ind. observert 18.5., men ingen 4.-12.6.1974. I 1986 ble 3 ind. sett ved Dammen 3.7.
Enkelt-bekkasin	Noen få observasjoner i tilknytning til elveskogen i 1974. Spill ble registrert ved Dammen 27.5. og 3.7.1986.
Småspove	I 1974 ble arten hørt en gang på Røtkjølen, trolig et streifindivid.
Storspove	Hørt på Røtkjølen i 1974.
Gluttsnipe	I 1974 ble 4-5 territorier registrert. I 1986 var antallet

territorier det samme eller noe høyere.

- Skogsnipe Ca 5 observasjoner i 1974, for det meste i tilknytning til elvekantskogen. Et ind. ved åa sør i reservatet 28.5.1986.
- Grønnstilk I 1974 ble bare 1 ind. i fluktspill registrert på Røtkjølen. I 1986 ble 5-8 varslende par registrert i de ulike deler av reservatet.
- Strandsnipe Vanlig å treffe langs åa begge år, i 1974 ble den også truffet fåtallig i tjern på myrområdene.
- Fiskemåke Flere ind. på Røtkjølen 18.5.1974. I 1986 hekket et par ved det lille myrtjernet helt sørvest i reservatet, i tillegg ble opptil 3 ind. sett ved Dammen.
- Jordugle I 1974 hekket 2 eller 3 par i området. I det smånagerfattige året 1986 ble ingen observasjoner gjort.
- Vierspurv Et territorium ble påvist ved åa 1974. Her var sumpskogen i 1986 sterkt forringet på grunn av hogst og beveraktivitet. Litt lenger ned var skogen fortsatt aktuell, men verken her eller andre steder ble arten registrert.
- Sivspurv Ganske vanlig langs åa.

For karakteristikk av fuglefaunaen, se forrige område.

SKJEFTKJØLEN

Kartblad	2117 III Plassen		
UTM	UH 50.71 - 55.75		
Kommune	Trysil		
Areal	5 400 daa		
Høyde	530 - 540 m o.h.		
Takseringer	1976	9.6.	Maartmann 1977
	1977	9.6.	Maartmann 1977
	1986	20.-21.5. og 1.-2.7.	

Skjefstkjølen naturreservat grenser i nord til Rysjøen dyrelivs-fredningsområde på 3 500 daa. Observasjoner herfra er også tatt med. De to tjernene som ligger 536 m o.h. er betegnet tjern 536 N (nord) og tjern 536 S (sør). Ørtjern, som ligger sentralt i reservatet, heter på eldre kartutgaver Ørrettjern.

- Smålom 2 ind. ble observert i tjern sørøst for Ørtjern i 1977. I 1986 hadde et par en unge samme sted.
- Storlom Reir på tue i ovenfornevnte tjern i 1976, reir på tue i Ørtjern i 1977. I 1986 ble 1 par sett i nordenden av Rysjøen 20.5., om kvelden trolig det samme paret i motsatt ende av sjøen.
- Krikkand 4 hanner sett i 1976, 2 ind. året etter. I 1986 ble hanner observert i tjern 536S og Ørtjern, og arten ble hørt i nordenden av Rysjøen. Trolig hekker 2 til 5 par årlig.
- Stokkand 2 hanner ble sett hvert av årene 1976-77. I 1986 ble par og 1-2 hanner observert fire ganger fordelt over området. Trolig hekker 2 til 3 par årlig.
- Bergand 3 par oppholdt seg i flere timer på et lite skjær i østenden av Rysjøen 21.5.1986.
- Kvinand 2 ind. sett i 1976, 1 par i Ottertjern 20.5.1986.
- Trane 1 ind. med hekkeatferd ved lite tjern nordvest for Ørtjern i 1977. I 1986 ble inntil 3 ind. sett litt lenger mot nordvest, ved tjern 536S. Oppførsel tydet ikke på hekking.
- Heilo 4 ind. sett i 1976, 6 til 8 varslende par fordelt over myrflatene i 1986.
- Vipe Ca 5 par med hekkeatferd hvert av årene 1976-77 og 1986.
- Brushane 2 høner med hekkeatferd i 1977, ved Ørtjern og i sørøstenden av myra. I 1986 ble 2 hanner og 1 høne sett ved Ørtjern 20.5., en engstelig høne samme sted 1.7. Ca 1 km lenger mot sørøst ble 7 høner i flokk observert 20.5., samme dag en høne nordvest for enden av Rysjøen.
- Småspove Minst 3 par med hekkeatferd i 1976, 2-3 par i 1977. To par varslet i 1986, et ved tjern 536S og et øst for Ørtjern.
- Storspove Minst 5 ind. påtruffet hvert av årene 1976-77, men de fleste

holdt antagelig til utenfor myra. I 1986 varslet flere par over store deler av myrarealet, antallet må ha vært 4 til 6 par.

- Gluttsnipe 3-4 ind. med noe varsling sett begge år 1976-77. I 1986 varslet 5-7 par fordelt over hele området.
- Grønnstilk 3 ind. med hekkeatferd i 1976 og 1 ind. med fluktspill i 1977. I 1986 syntes 5 til 7 par å hekke fordelt over hele området.
- Standsnipe I 1986 1 par ved Ottertjern, mange par langs stranda av Rysjøen og langs Skjeftbekken i sør.
- Hettemåke 2 engstelige ind. over myra sørøst for Ørtjern i 1977. I 1986 varslet 5 ind. ved nordenden av Rysjøen 20.5. Den 1.7. ble arten ikke observert.
- Fiskemåke 7-8 ind. kretset over tjernene sørøst for Ørtjern begge år 1976-77, dessuten 2 ind. ved dam nær veien i 1977. I 1986 et varslende par ved dammene helt i øst.
- Sivpurv 1 syngende ind. i 1977, flere varslende par langs bekkene/kanalene mellom Rysjøen og Ottertjernet og langs Skjeftbekken i 1986.

Skjeftkjølen har et utvalg av våtmarksarter som er representativt for store myrområder i Trysilområdet. Ingen av artene forekommer i særlig store tettheter. Det er interessant at den fåtallige smålommen synes å hekke her årvisst.

LITTERATUR

- Bekken, J. 1975 Årekjølenområdet i Sør-Hedmark. En inventering i forbindelse med landsplanen for verneverdige områder/forekomster, Miljøverndepartementet. Rapport, 20 s.
- 1979 Kynna - fugl og pattedyr. Mai-juni 1978. Kontaktutv. vassdragsreg., Universitetet i Oslo. Rapport 10.48 s.
- 1982 Imsa/Trya. Fugl og pattedyr. Kontaktutv. vassdragsreg., Universitetet i Oslo. Rapport 53. 37 s.
- 1983 Ornitologiske registreringer i 12 myrområder i Sør-Hedmark sommeren 1983. Rapport til miljøvernavdelingen i Hedmark, 33 s.
- 1984 Ornitologiske registreringer i 12 myrområder i Nord-Hedmark sommeren 1984. Rapport til miljøvernavdelingen i Hedmark, 26 s.
- Bekken, J.
& Mobæk, A. 1983 Ornitologiske interesser i Søkkundas utvidede nedbørfelt. Kontaktutv. vassdragsreg., Universitetet i Oslo. Rapport 59. 22 s.
- Bentz, P.G. 1986 Sjeldne fugler i Norge 1983. Vår fuglefauna 9 (1): 29-33.
- Fylkesmannen i Hedmark 1978 Utkast til verneplan for våtmarker i Hedmark fylke, 68 s.
- Haftorn, S. 1971 Norges fugler. Universitetsforlaget, Oslo 862 s.
- Haga, A. 1982 Takseringsmetoder for innsjøfugler. Vår fuglefauna 5: 176-188.
- Hardeng, G. 1975 Inventeringer på en del myrer i Akershus (SØ), Hedmark (SØ) og Østfold (NØ). Landsplanen for verneverdige områder og forekomster Miljøverndepartementet. 58 s + vedlegg 30 s.
- 1981 Inventeringsmetoder og fuglefauna på myrer i Sør-Hedmark. Kornkråka 11: 4-23.
- Lunde, Ø. 1975 Tufsingdeltaet. Inventeringer i forbindelse med Landsplanen for verneverdige områder/forekomster. Miljøverndepartementet. Rapport, 41 s.
- Mobæk, A. 1982 Småkraftverk i Hedmark. Friluftslivs- og naturverninteressene. Hedmark Energiverk og Hedmark fylkes friluftsnemnd. 199 s.
- 1985 Ornitologiske registreringer i tilknytning til vassdragsundersøkelser i Hedmark somrene 1981-1984. Fylkesmannen i Hedmark. Samlet plan for vassdrag. 44 s.
- Moen, A. 1983 Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i

- forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. Norske Vitensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. ser. 1983 4. 138 s.
- Myhr, S. 1973 Kvisleflået. Inventeringer i forbindelse med Landsplanen for verneverdige områder/forekomster. Miljøverndepartementet. Rapport, 13 s.
- Maartmann, E. 1977a Fugleinventeringer i 1976-77 i forbindelse med verneplan for våtmarksområder i Hedmark. Rapport til Fylkesmannen i Hedmark. 250 s.
- 1977b Trekklokaliteter i Hedmark fylke. Fugleinventeringer høsten 1977 i forbindelse med verneplan for våtmarker. Fylkesmannen i Hedmark, 31 s.
- Nordisk Ministerråd 1977 Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordiske utredninger B 1977 (34). 137 s.
- Ree, V. 1981 Navneliste for fugler. Toppsykker'n 4, Suppl. 27-41.
- Skattum, E. & G.A. Sone-
rud 1974a Ulvådalen (øvre del). Inventeringer i forbindelse med Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (terrestrisk del). Rapport, 25 s.
- 1974b Sølendalen. Inventeringer i forbindelse med Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (terrestrisk del). Rapport, 18 s.
- 1975a Neksjømyrene. Inventeringer i forbindelse med Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (terrestrisk del). Rapport, 18 s.
- 1975b Spekedalen. Inventeringer i forbindelse med Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (terrestrisk del). Rapport, 29 s.
- 1975c Myrområder på søndre del av Hedmarksvidda. Inventeringer i forbindelse med Miljøverndepartementets Landsplan for verneverdige områder/forekomster (terrestrisk del). Rapport, 37 s.
- 1982a Fugl og pattedyr i Atnas nedbørfelt. Kontaktutv. vassdragsreg., Universitetet i Oslo. Rapport 43. 115 s.
- 1982b Fugl og pattedyr i Grimsas nedbørfelt. Kontaktutv. vassdragsreg. 48. 104 s.
- Sonerud, G.A. 1971 Undersøkelser av avifaunaen på en del myrer i Hedmark utført i perioden 9.5.-26.6.71 for IBP - CT - TELMA. Stensilrapport, 18 s.
- 1972 Undersøkelser av avifaunaen på en del myrer i Hedmark utført i perioden 8.6.-28.6.72 for IBP - CT - TELMA. Stensilrapport, 14 s.
- Svendsen, R.S. 1984 Kan oppdemninger i forbindelse med fiskevatn gi gode fuglebiotoper? Vår fuglefauna 7 (1): 23-28.